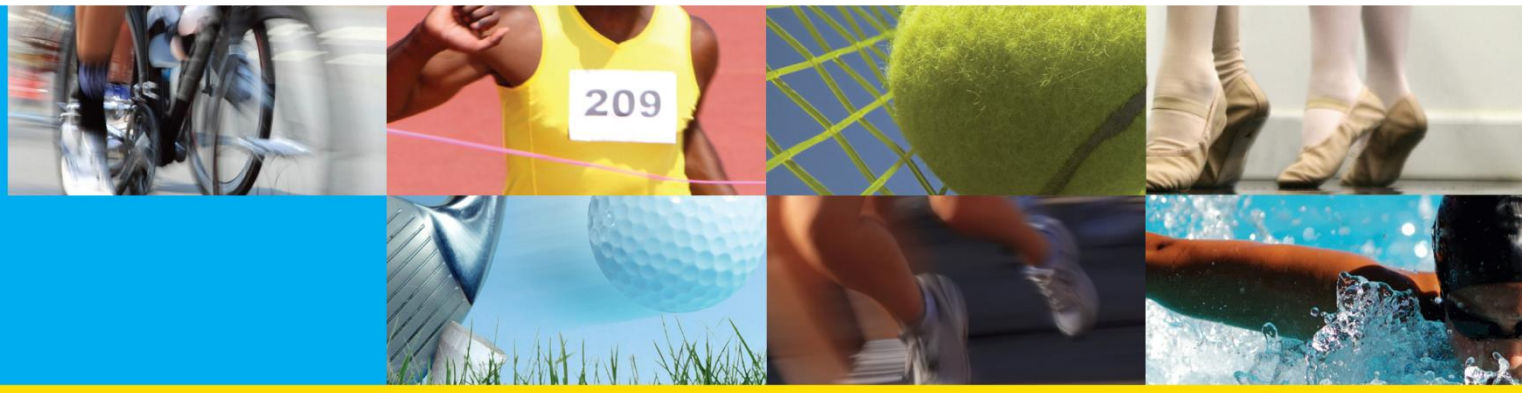
mulier instituut
sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek

Ruimte voor buitensport in Zoetermeer

Björn Schadenberg

David Romijn

Ruimte voor buitensport in Zoetermeer

in opdracht van gemeente Zoetermeer

Björn Schadenberg
David Romijn

© Mulier Instituut
Utrecht, februari 2018

***Mulier** Instituut*
sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting **7**

1. Inleiding **9**

2. Relevante ontwikkelingen en prognoses **11**
2.1 Bevolkingsprognose 11
2.2 Ontwikkeling sportdeelname 13
2.3 Ontwikkeling sportaccommodatiegebruik 14

3. Ruimtebehoefte buitensporten **15**
3.1 Atletiek 15
3.2 Hockey 17
3.3 Honk- en softbal 18
3.4 Korfbal 19
3.5 Tennis 20
3.6 Voetbal 22

4. Ruimtelijke configuratie sportparken **27**
4.1 Buytenpark 27
4.2 Bentwoud 30
4.3 Westerpark 32
4.4 Hoekstrapark 34
4.5 Van Tuyllpark 36
4.6 Vernèdepark 40
4.7 Van Doornenplantsoen 42

Bijlagen **43**
Bijlage 1 – Bevolkingscijfers gemeente Zoetermeer 43
Bijlage 2 – Aantal teams buitensportverenigingen gemeente Zoetermeer 44
Bijlage 3 – Recente ledenontwikkeling buitensportverenigingen gemeente Zoetermeer 47
Bijlage 4 – Herkomst leden buitensportverenigingen gemeente Zoetermeer 48
Bijlage 5 – Implicaties veldbehoefte nieuwe wedstrijdvormen voetbal 49

Managementsamenvatting

Atletiek

AV Ilion is gevestigd op het Van Tuyllpark, waar het voldoende ruimte tot haar beschikking heeft, nu en in de toekomst. De Atletiekunie heeft in november 2017 een wedstrijd- en veiligheidsinspectie van de atletiekaccommodatie op het Van Tuyllpark uitgevoerd. Meerdere voorzieningen zijn beoordeeld als wedstrijdongeschikt of als onveilig. De gemeente Zoetermeer is bezig met een plan van aanpak om zo snel mogelijk de negatief beoordeelde voorzieningen aan te passen, zodat een herkeuring kan plaatsvinden. De vereniging ziet verder graag aanpassingen in de structuur van het Van Tuyllpark zodat meer mogelijkheden voor haar loopgroepen ontstaan. Hierbij kan gedacht worden aan herstructurering van de wandelpaden en de groenvoorzieningen. De atletiekaccommodatie zelf biedt de vereniging voldoende ruimte, voor nu en in de toekomst.

Hockey

Bij MHCZ, gevestigd op het Van Tuyllpark, wordt een tekort van twee velden geconstateerd. De verwachting is dat dit tekort eerder toe- dan afneemt, mede gelet op de huidige wachtlijst bij de vereniging. Naast een capaciteitstekort is de vereniging van mening dat twee (van de vijf) velden kwaliteit tekort schieten en aan vervanging toe zijn.

Honk- en softbal

Z.B.S.V. Birds is gevestigd op het Van Tuyllpark, en beschikt daar over het aantal velden conform de huidige en verwachte toekomstige behoefte. De vereniging geeft aan dat vanwege de slechte afwatering, twee (van de drie) velden van slechte kwaliteit zijn. Daarnaast wil de vereniging de accommodatie graag opwaarderen zodat het kan voldoen aan de bondseisen voor een hoger speelniveau (o.a. het installeren van een scorebord).

Korfbal

SV Phoenix (gevestigd op het Van Doornenplantsoen) en Z.K.V. De Meervogels (gevestigd op het Vernèdepark) zijn twee kleine korfbalverenigingen. SV Phoenix beschikt over twee speelvelden (van 40 bij 20 meter), conform de huidige en verwachte toekomstige behoefte, maar is van mening dat de huidige staat van de velden leidt tot blessures. Z.K.V. De Meervogels beschikt over twee speelvelden van 60 bij 30 meter, maar heeft een behoefte van vier speelvelden van 40 bij 20 meter, waardoor het organisatorische problemen ervaart bij zowel het inplannen van de trainingen als de invulling van de wedstrijddagen.

Tennis

In Zoetermeer is gemeentebreed een overschot aan tennisbanen. Dat wil zeggen dat het geconstateerde tekort bij T.V. Seghwaert gecompenseerd wordt door de overschotten bij T.V. Dekker Rokkeveen, ALTV Zoetermeer en T.V. Buytenwegh. De verwachting is dat het aantal leden bij alle vier tennisverenigingen (verder) zal dalen. ALTV Zoetermeer en T.V. Buytenwegh bieden naast tennis ook padel aan.

Voetbal

In Zoetermeer is gemeentebreed een tekort aan voetbalvelden. SV DSO en FC Zoetermeer hebben een normatief tekort aan wedstrijdvelden. FC Zoetermeer heeft daarnaast een tekort aan trainingscapaciteit. De verwachting is dat deze tekorten in de toekomst standhouden, mede gelet op de wachtlijsten bij de verenigingen. De voetbalverenigingen hebben allen wensen voor een (extra)

kunstgrasveld of voor extra verlichting rondom de velden. SV DWO en FC Zoetermeer zijn daarnaast van mening dat de kwaliteit van de velden slecht is, waardoor zij niet over de maximale capaciteit kunnen beschikken.

Toekomstmogelijkheden

Gelet op de uitkomsten van de analyses voor hockey en voetbal is op korte termijn actie op zijn plaats om deze sporten meer ruimte te bieden. Op het Buytenpark na, is op de sportparken waar de voetbalverenigingen actief zijn, geen ruimte om het aantal velden uit te breiden. Op het Buytenpark is ruimte voor een derde veld. Op de overige sportparken kan worden gekozen om een natuurgrasveld om te zetten in een kunstgrasveld, of voor het aanbrengen van extra verlichting rondom een veld (waarbij gelet moet worden op mogelijke overbelasting van de natuurgrasvelden).

Bij hockey is uitbreiding bij MHCZ gewenst door middel van het realiseren van een zesde en zevende veld. Op het Van Tuyllpark is daar (bestemmingsplan technisch) ruimtelijk geen mogelijkheid voor. Voor het creëren van extra hockeycapaciteit zal verder moeten worden gekeken.

Op (korte) termijn dienen de atletiekaccommodatie op het Van Tuyllpark en de korfbalvelden van Z.K.V. De Meervogels aangepast te worden. De atletiekaccommodatie zal moeten voldoen aan de eisen van de Atletiekunie, zodat AV Ilion (veilig) gebruik kan maken van de voorzieningen. Z.K.V. De Meervogels speelt nog op kunstgrasvelden met de oude korfbalafmetingen (60 bij 30 meter). Deze dienen voor 30 juni 2026 omgezet te worden in velden van 40 bij 20 meter, conform de eisen vanuit het Koninklijk Nederlands Korfbalverbond.

1. Inleiding

De gemeente Zoetermeer wil beschikken over inzicht in de huidige en toekomstige behoefte aan sportvelden en –banen in de gemeente. Hiertoe heeft het Mulier Instituut een capaciteitsonderzoek uitgevoerd. De resultaten hiervan moeten bijdragen aan het nemen van gefundeerde besluiten voor investeringen in de Zoetermeerse buitensportparken en het optimaliseren van het sportaccommodatiebeleid.

Onderzoeksvragen

De gemeente Zoetermeer heeft zeven buitensportparken waarop ruimte wordt geboden voor (onder andere) atletiek, hockey, honk- en softbal, korfbal, tennis en voetbal (kaart 1.1). De volgende onderzoeksvragen zijn opgesteld ter beantwoording van de kennisbehoefte van de gemeente Zoetermeer:

1. Wat is de huidige normatieve vraag naar velden en banen voor atletiek, hockey, honk- en softbal, korfbal, tennis en voetbal, en hoe verhoudt dit zich tot het huidige aanbod op de zeven buitensportparken?

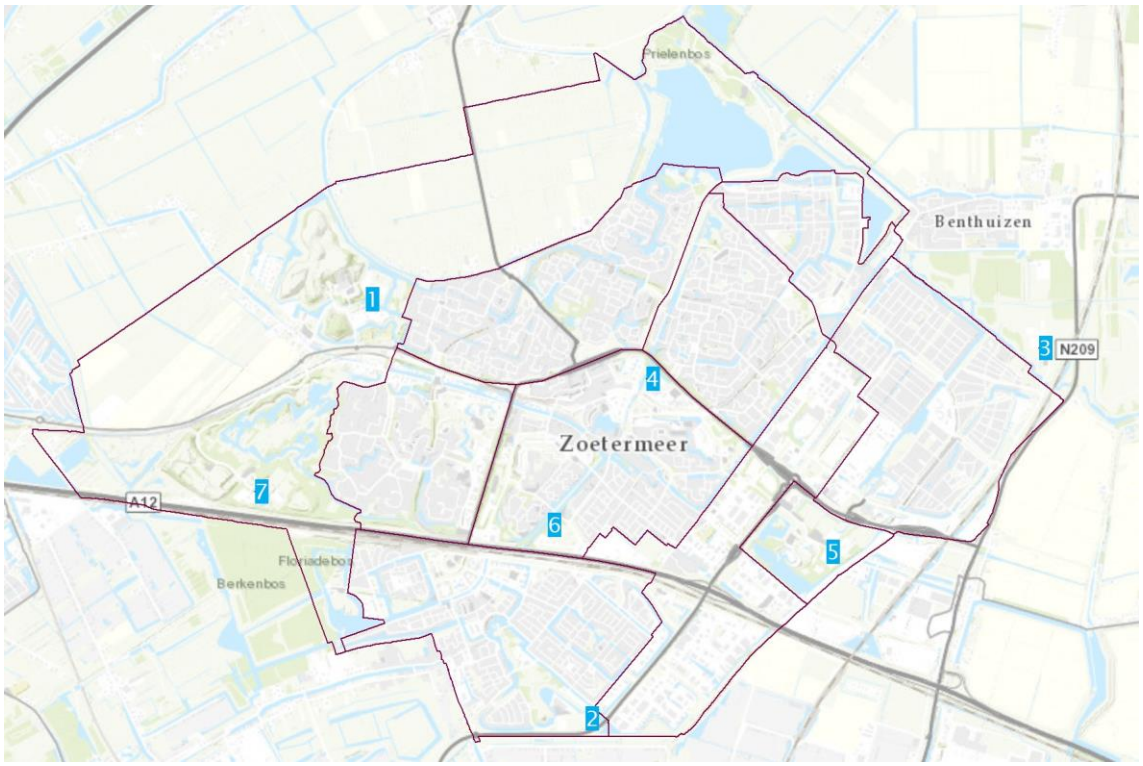
2. Wat is de toekomstige (2020 en 2030) normatieve vraag naar velden en banen voor atletiek, hockey, honk- en softbal, korfbal, tennis en voetbal, en hoe verhoudt dit zich tot het huidige aanbod op de zeven buitensportparken?

Werkwijze

De onderzoeksvragen worden beantwoord door middel van het toepassen van vastgelegde en algemeen geaccepteerde planningsnormen en richtlijnen. De buitensportverenigingen[1] zijn benaderd om diverse data aan te leveren om de behoeftebepaling in context te plaatsen. Daarnaast zijn de verenigingen (m.u.v. de tennisverenigingen) geïnterviewd om te bezien hoe zij tegenover de huidige situatie aankijken. Op deze wijze wordt een zo compleet mogelijk beeld van de buitensportparken in Zoetermeer geschetst waarmee de gemeente Zoetermeer inzicht heeft in de behoefte aan buitensportruimte en onderbouwing van waar eventuele planmatige aanpassingen nodig zijn in het sportvelden en –banenaanbod haar sportparken.

[1] De atletiek-, hockey-, honk- en softbal-, korfbal-, tennis- en voetbalverenigingen actief in de gemeente Zoetermeer.

Kaart 1.1 Buitensportparken gemeente Zoetermeer

1) Buytenpark 2) Hoekstrapark 3) Bentwoud 4) Van Doornenplantsoen 5) Van Tuyllpark
6) Vernèdepark 7) Westerpark
Kaartvervaardiging: Mulier Instituut, 2017.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een aantal ontwikkelingen en prognoses die relevant zijn bij sportcapaciteitsvraagstukken beschreven. Hoofdstuk 3 behandelt de vraag-aanbodanalyse van de diverse buitensporten. In hoofdstuk 4 wordt de situatie per sportpark behandeld.

2. Relevante ontwikkelingen en prognoses

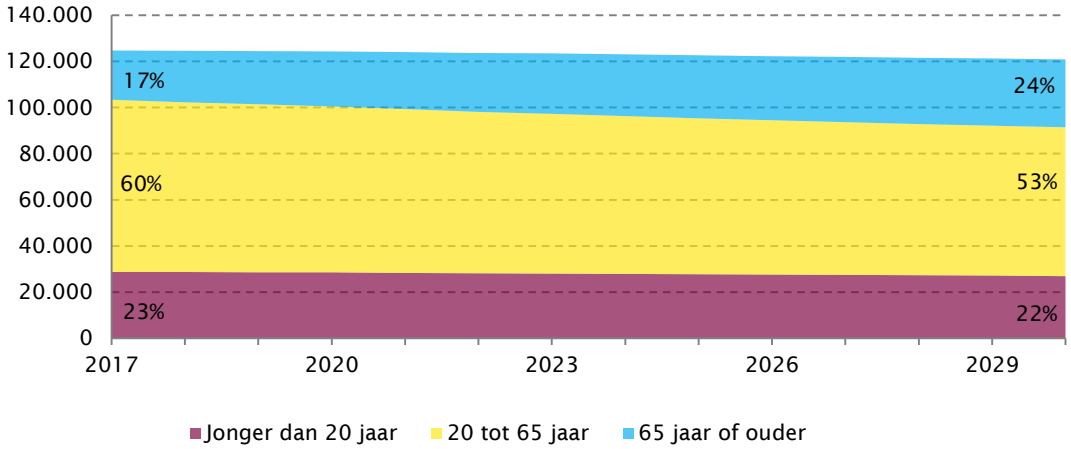
In dit hoofdstuk beschrijven we een aantal ontwikkelingen en prognoses die relevant zijn bij sportcapaciteitsvraagstukken. We behandelen achtereenvolgens de bevolkingsprognose van de gemeente Zoetermeer en de landelijke ontwikkelingen in sportdeelname en sportaccommodatiegebruik.

2.1 Bevolkingsprognose

Gemeente

De verwachting is dat de totale bevolking van Zoetermeer van circa 124.800 in 2017 afneemt naar circa 120.900 in 2030 (-3%). Het aantal ouderen (65 jaar of ouder) zal wel toenemen; van circa 21.500 in 2017 naar circa 29.500 inwoners in 2030 (+35%; figuur 2.1)[2].

Figuur 2.1 Verwachte bevolkingsontwikkeling gemeente Zoetermeer, 2017 - 2030

Bron: BRP-Zoetermeer, 2017; JaBo/Onderzoek & Statistiek, 2016.

De gemeente heeft in 2017 de ambitie geformuleerd om in Zoetermeer meer woningen te realiseren. In de komende 10 tot 15 jaar is het doel om 10.000 extra woningen te realiseren en te verkennen of een groei van 16.000 extra woningen mogelijk is. Hierdoor zou Zoetermeer met 18.000 tot 30.000 inwoners kunnen groeien[3]. Deze groeiplannen zijn niet verwerkt in de gebruikte bevolkingscijfers in dit rapport.

Wijken

Zoetermeer bestaat uit zeven wijken, exclusief het buiten- en industriegebied (kaart 2.1). Oosterheem is met circa 22.500 inwoners de wijk met de meeste inwoners. Noordhove is qua inwoneraantal ruim twee keer zo klein, en is daarmee de wijk met de minste inwoners.

De wijken laten een duidelijk verschil in bevolkingsopbouw zien (figuur 2.2). In Zoetermeer Centrum is minder dan één op de vijf inwoners jonger dan 20 jaar, terwijl in Oosterheem bijna een derde tot deze

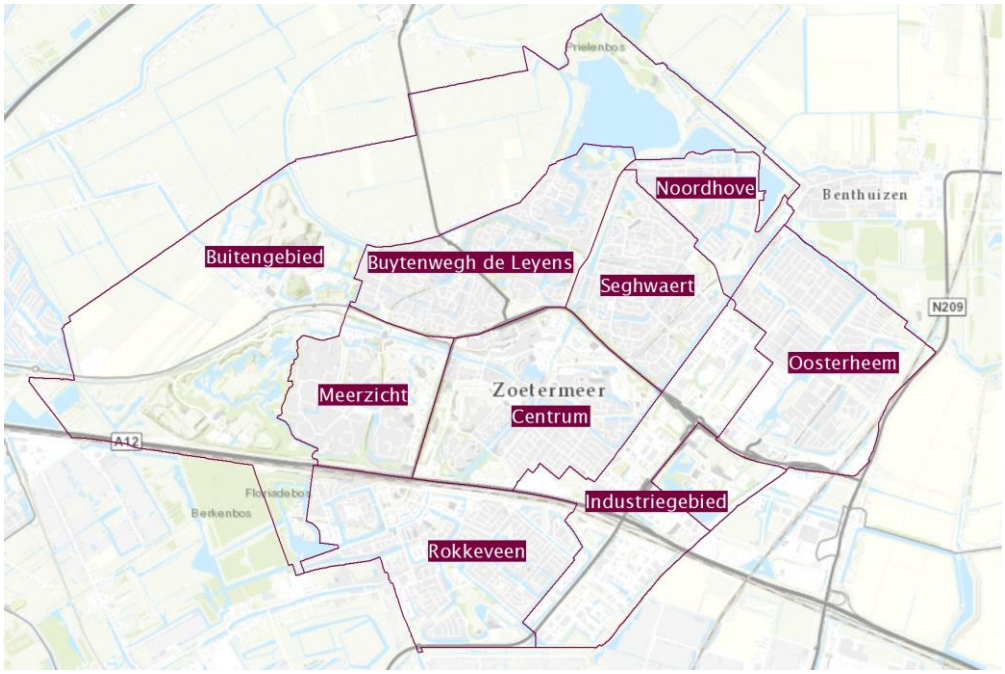
[2] Zie bijlage 1 voor een specificatie van de bevolkingscijfers.

[3] Memo van het college 'Zoetermeer groeit, een schaalsprong' (dd. 24 februari 2017).

leeftijdscategorie behoort. Het percentage 65-plussers is daarentegen in Oosterheem het laagst, terwijl in Zoetermeer Centrum en Buytens de Leyens ruim één op de vijf inwoners de 65 jaar is gepasseerd.

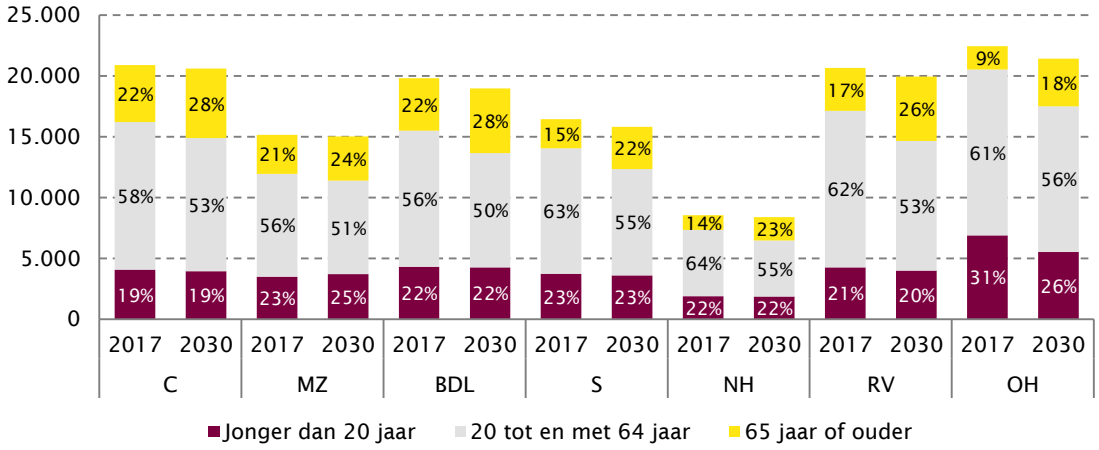
De verwachte bevolkingskrimp van Zoetermeer zal naar verwachting in elke wijk plaatsvinden. De grootste daling (circa 1.400 inwoners) zal plaatsvinden in Oosterheem (-6% in 2030 t.o.v. 2017). Het aantal 65-plussers zal in 2030 naar verwachting in elke wijk hoger zijn dan in 2017 (figuur 2.2).

Kaart 2.1 Wijkindeling gemeente Zoetermeer

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut, 2017.

Figuur 2.2 (Toekomstige) bevolkingsopbouw gemeente Zoetermeer, naar wijk, 2017 en 2030

C = Centrum, MZ = Meerzicht, BDL = Buytenwegh de Leyens, S = Seghwaert, NH = Noordhove, RV = Rokkeveen, OH = Oosterheem

Bron: BRP-Zoetermeer, 2017. Bewerking: Mulier Instituut, 2017.

2.2 Ontwikkeling sportdeelname

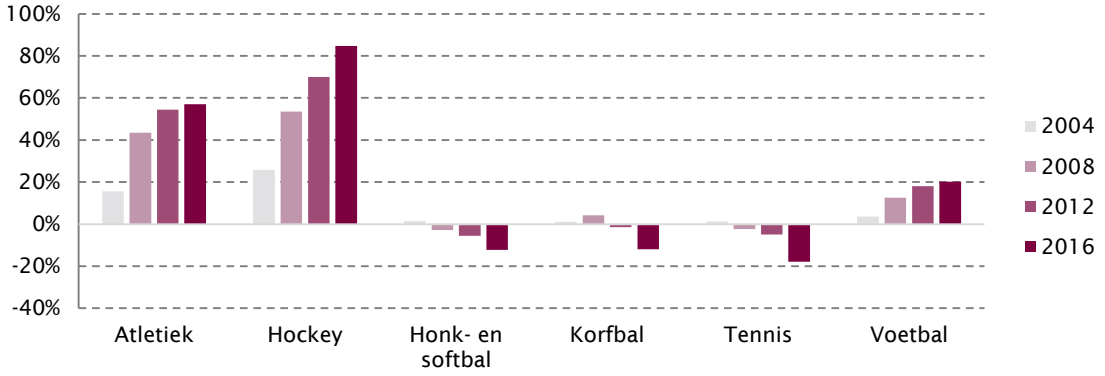
In de afgelopen zestien jaar viel te zien dat de sportdeelname in Nederland na een periode van groei inmiddels constant is. Het landelijke sportdeelnamecijfer is stabiel en ligt rond 65 procent, evenals de mate waarin de Nederlander lid is van een sportvereniging (circa 31%). De ledentallen van de sportbonden zijn de afgelopen jaren zeker niet stabiel.

De ontwikkeling van het aantal leden van de buitensportverenigingen is relevant voor het bepalen van de behoefte van het aantal sportvelden en -banen op de buitensportparken. In figuur 2.3 staat de ontwikkeling in het aantal leden van de sportbonden waar in deze rapportage aandacht aan wordt besteed. We zien grote verschillen tussen de ontwikkelingen van de bonden.

De voetbalbond KNVB is de grootste buitensportbond met ruim 1,2 miljoen leden; het aantal leden is tussen 2000 en 2016 met een vijfde toegenomen. Ondanks een afname van 18 procent van het ledenbestand is de tennisbond KNLTB met circa 580.000 leden alsnog de tweede buitensportbond van Nederland. De Atletiekunie (circa 140.000 leden in 2016) en hockeybond KNHB (circa 250.000 leden in 2016) hebben beiden sinds 2000 een forse en structurele groei in ledentallen meegemaakt. In dezelfde periode is het aantal leden aangesloten bij de korfbalbond KNKV en de honk- en softbalbond KNBSB met circa 12 procent afgenomen. De korfbalbond telt in 2016 circa 86.000 leden, de honk- en softbalbond circa 21.000 leden.

De groei van de hockeybond is voornamelijk toe te schrijven aan een toename van het aantal junioren, met name het aantal meisjes. Ook bij de voetbalbond is vooral de jeugdafdeling toegenomen; absoluut gezien is het aantal jongens het meest toegenomen, relatief gezien het aantal meisjes (een toename van 62 procent). De toename van het aantal leden van de Atletiekunie betreft voornamelijk vrouwen. De terugloop in ledenaantallen bij de tennisbond heeft bij alle (leeftijds)categorieën plaatsgevonden; bij de korfbalbond vooral bij de junioren, met name bij de jongens.

Figuur 2.3 Percentuele ontwikkeling lidmaatschappen bij diverse buitensportbonden in de periode 2000-2016 (met 2000 als uitgangsjaar)

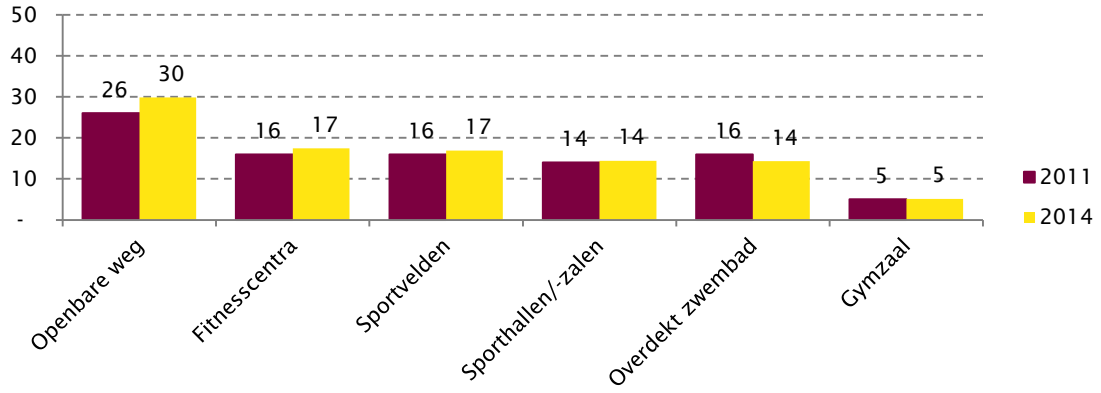
Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF. Bewerking: Mulier Instituut, 2017.

Het is niet gezegd dat de ontwikkeling van de laatste zestien jaar een-op-een toepasbaar is op de zestien jaar die gaan komen. Echter ligt het niet in de lijn der verwachting dat de sporten die de afgelopen jaren consequent met een afname te maken hebben gehad, ineens de weg naar boven inslaan. Evenmin zullen sporten die een fors aandeel aan leden zagen verdwijnen, in dezelfde mate blijven slinken op weg naar volledige verdwijning.

2.3 Ontwikkeling sportaccommodatiegebruik

Hoewel snel aan sportaccommodaties wordt gedacht als het om sportbeoefening gaat, maakt de Nederlander (6-79 jaar) vooral gebruik van de openbare weg (30%). Daarbij wordt de openbare weg gebruikt voor onder andere hardlopen, wandelen en wielrennen. De traditionele buitensportaccommodaties (sportvelden) worden beduidend minder gebruikt (figuur 2.4). Circa 16 procent van alle Nederlanders maakt voor sportbeoefening gebruik van sportvelden. In vergelijking met 2011 valt op dat met name het gebruik van de openbare weg is toegenomen (26% in 2011). Het gebruik van de sportvelden is met 1 procentpunt toegenomen.

Figuur 2.4 Gebruik van typen accommodaties voor sportbeoefening, 2011 en 2014, bevolking Nederland 6-79 jaar (in procenten)

Bron: OBiN 2010-2011 en 2013-2014. Bewerking: Mulier Instituut, 2017.
Noot: Gebruik gymzaal is exclusief gebruik voor bewegingsonderwijs.

Wanneer we op basis van landelijke gegevens kijken naar welke leeftijdsgroepen de voornaamste gebruikers van sportvelden zijn, zien we dat vooral de Nederlandse jeugd gebruikmaakt van dit type sportaccommodatie (tabel 2.1). Het gebruik neemt snel af naarmate de leeftijd toeneemt. Het tegenovergestelde is waar voor het gebruik van de openbare ruimte voor sportbeoefening. Ouderen sporten ten opzichte van de jeugd relatief veel op de openbare weg.

Tabel 2.1 Gebruik sportvelden en openbare ruimte voor sportbeoefening in 2014 naar leeftijdsgroep (percentage van de Nederlandse bevolking)

	Gebruik sportvelden	Gebruik openbare weg
6 - 79 jaar	17	30
6-11 jaar	45	12
12-17 jaar	43	24
18-24 jaar	23	31
25-34 jaar	17	39
35-49 jaar	12	35
50-64 jaar	8	33
65-79 jaar	7	21

Bron: OBiN 2013-2014.

3. Ruimtebehoefte buitensporten

In dit hoofdstuk wordt de ruimtebehoefte van de atletiek-, hockey-, honk- en softbal-, korfbal-, tennis- en voetbalverenigingen bepaald. Dit gebeurt op basis van de leden-/teamaantallen van de verenigingen in het seizoen 2016/'17 en aan de hand van de planningsnormen of richtlijnen die zijn vastgesteld door VNG, de betreffende sportbonden en koepelorganisatie NOC*NSF. Deze richtlijnen zijn afkomstig uit het Handboek Sportaccommodaties.

Waar van toepassing wordt, naast de behoefte per vereniging, ook voor Zoetermeer als geheel inzicht gegeven in de behoefte aan banen/velden per sporttak. Daarbij dient te worden opgemerkt dat bij deze berekeningen is gekeken naar hoeveel banen/velden nodig zijn als ware er één gedeeld sportpark, waar alle leden/teams in de gemeente op actief zijn. Dit levert kennis op voor een eventuele betere ruimtelijke configuratie en efficiënter gebruik van de ruimte.

De bepaling van de toekomstige ruimtebehoefte van de verenigingen is gebaseerd op de toekomstige leden-/teamaantallen. De toekomstige leden-/teamaantallen zijn geraamd door het toepassen van de bevolkingsprognoses en het doortrekken van recente landelijke ontwikkelingen in de sportdeelname (zie hoofdstuk 2). Idealiter wordt ook de recente ontwikkeling van de Zoetermeerse verenigingen meegenomen, maar niet elke vereniging kon deze gegevens aanreiken. In dit hoofdstuk wordt om deze reden voor alle verenigingen de toekomstige ruimtebehoefte op dezelfde manier berekend, waar in hoofdstuk 4 aandacht wordt besteed aan de recente verenigingsontwikkeling (van de verenigingen die deze gegevens konden aanreiken).

3.1 Atletiek

De gemeente Zoetermeer beschikt over één atletiekaccommodatie bestaande uit een 400-meterbaan met een middenruimte met voorzieningen voor alle bekende atletiekdisciplines. De accommodatie is onderdeel van het Van Tuyllpark. De accommodatie wordt structureel gebruikt door atletiekvereniging AV Ilion. De vereniging kent in totaal ruim 850 leden, waarvan 600 seniorleden. Niet alle leden van de vereniging maken structureel gebruik van de atletiekvoorzieningen (rondbaan, springbakken, e.d.), maar zijn onderdeel van loopgroepen die buiten de accommodatie actief zijn. Een gebruikelijk beeld is dat circa 50 procent van de leden van een atletiekvereniging daadwerkelijk gebruikmaakt van de atletiekvoorzieningen voor de sportbeoefening.

De Atletiekunie heeft in november 2017 een wedstrijd- en veiligheidsinspectie van de atletiekaccommodatie op het Van Tuyllpark uitgevoerd. Meerdere voorzieningen zijn beoordeeld als wedstrijdongeschikt of als onveilig. De gemeente Zoetermeer is bezig met een plan van aanpak om zo snel mogelijk de negatief beoordeelde voorzieningen aan te passen, zodat een herkeuring kan plaatsvinden.

Vanuit de Atletiekunie geldt de richtlijn dat iedere gemeente met 40.000 inwoners of meer een volwaardige atletiekaccommodatie *kan* hebben, mits er een vereniging (in oprichting) aanwezig is die deze (gaat) gebruiken. Nederland telt in 2016 in totaal 188 atletiekaccommodaties die zijn verdeeld over 160 gemeenten (DSA, 2016). Op dit moment heeft ongeveer 80 procent van de Nederlandse gemeenten met meer dan 40.000 inwoners één of meerdere atletiekaccommodaties (DSA, 2016). Alle Nederlandse gemeenten met vergelijkbare inwoneraantallen als dat van de gemeente Zoetermeer

(tussen de 100.000 en 150.000 inwoners)[4] hebben een atletiekaccommodatie. In de regio Zoetermeer beschikken de gemeenten Alphen aan de Rijn en 's-Gravenhage over (tenminste) één atletiekaccommodatie. De nabijgelegen gemeenten Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Zoeterwoude en Zuidplas hebben geen atletiekaccommodatie.

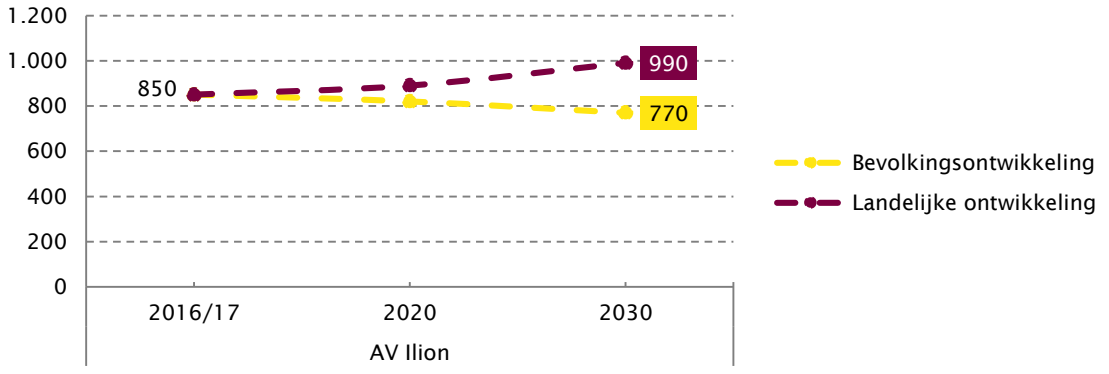
Op een volwaardige atletiekaccommodatie[5], zoals die in Zoetermeer, kan een vereniging tot ongeveer 1.000 leden accommoderen. Op basis van het huidige ledenaantal van Ilion heeft de vereniging voldoende ruimte op het Van Tuyllpark.

Toekomst

In hoofdstuk 2 hebben we gezien dat de Atletiekunie een sterke groei in ledenaantallen heeft doorgemaakt. Hierbij is het onderscheid tussen de loopsport en de atletieksport van belang. Wat deelnamecijfers betreft, overtreft de loopsport de atletieksport op twee wijzen. Ten eerste zien we in de loopsport een duidelijke groei, waar we een dergelijke ontwikkeling in de deelname aan atletiek niet of nauwelijks waarnemen. Ten tweede zien we dat beduidend meer mensen aan hardlopen doen dan aan atletiek[6].

In figuur 3.1 is een bandbreedte gepresenteerd waarbinnen het toekomstig aantal leden van Ilion naar verwachting zal vallen. Gelet op bovenstaande beschreven ontwikkelingen in de atletieksport heeft Ilion groeipotentie, waarbij het onduidelijk is welk deel van de potentiële nieuwe leden gebruik zal maken van de accommodatie (voor de sportbeoefening). De verwachte bevolkingsontwikkeling van Zoetermeer (bevolkingsdaling en vergrijzing) zal de groei echter beperken. Gekeken naar de richtlijn van 1.000 leden per atletiekaccommodatie zal Ilion ook in de toekomst voldoende ruimte hebben op het Van Tuyllpark.

Figuur 3.1 Bandbreedte toekomstig aantal leden AV Ilion in 2016/'17, 2020 en 2030

[4] Alkmaar, Alphen aan den Rijn, Delft, Dordrecht, Ede, Emmen, Haarlemmermeer, Leeuwarden, Leiden, Maastricht, Venlo, Westland en Zwolle.

[5] Een volwaardige atletiekaccommodatie bestaat (minimaal) uit een rechte sprintbaan voor afstanden tot en met 110 meter, een rondbaan waarop de afstanden langer dan 110 meter worden gelopen, en een (midden)ruimte met de mogelijkheid om alle werpnummers en springnummers te verwerken.

[6] Breedveld, K. & P. Hover (2016). *Atletiek in Nederland*. Utrecht/Nieuwegein: Mulier Instituut/Arko Sports Media.

3.2 Hockey

Mixed Hockey Club Zoetermeer (MHCZ) is de enige hockeyvereniging in de gemeente Zoetermeer. De vereniging heeft haar thuisbasis op het Van Tuyllpark. Op het park zijn vijf (semi-)watervelden en een miniveld aanwezig. MHCZ heeft 111 teams ingeschreven bij een bondscompetitie in het seizoen 2016/'17. De junioren en jongste jeugd spelen haar wedstrijden op zaterdag. De senioren en veteranen spelen op zondag[7].

De teams van MHCZ vertalen zich naar 79,6 normteams, waarvan 61,6 actief zijn op zaterdag. Er zijn zeven velden nodig om het aantal zaterdagteams te accommoderen. MHCZ heeft zodoende niet voldoende capaciteit op het Van Tuyllpark, maar een tekort van twee velden (tabel 3.1).

Tabel 3.1 Vraag-aanbodanalyse ruimte Mixed Hockey Club Zoetermeer (MHCZ) in 2016/'17

Sportpark	Vereniging	Aantal velden	Aantal teams	Aantal normteams	Veldbehoefte	Overschot (+) / tekort (-)
Van Tuyllpark	MHCZ	[A]5	111	79,6	7 (6,8)	-2

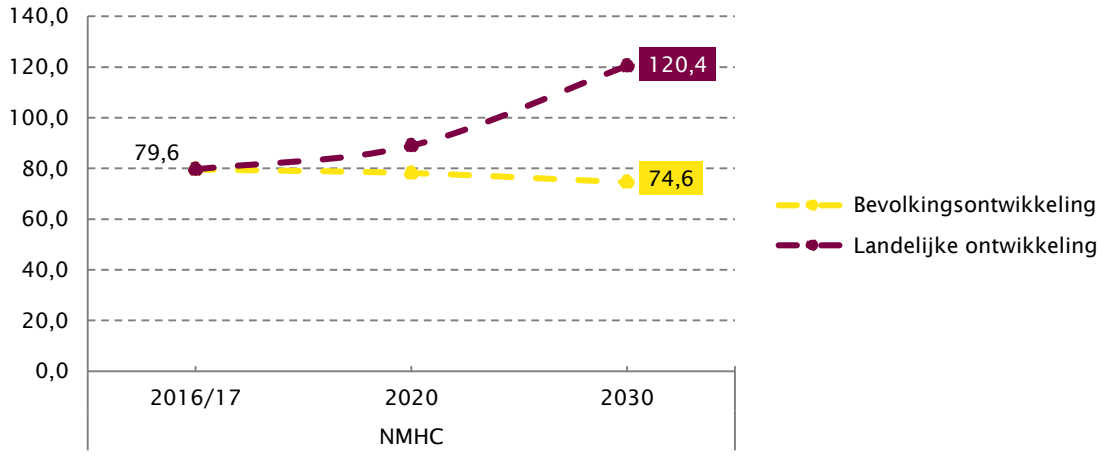
[A] Exclusief een miniveld

Toekomst

In hoofdstuk 2 hebben we gezien dat de hockeybond de snelst groeiende (buiten)sportbond in Nederland is. De landelijke groei heeft uitsluitend bij de junioren plaatsgevonden.

In figuur 3.2 is een bandbreedte gepresenteerd waarbinnen het toekomstig aantal normteams van MHCZ naar verwachting zal vallen. Gelet op de landelijke ontwikkelingen van de hockeysport heeft de vereniging groeipotentie. De grootte van het verzorgingsgebied van de vereniging zal echter kleiner worden door de verwachte bevolkingsdaling en vergrijzing in Zoetermeer. Wanneer de vereniging zich aan de bovenkant van de bandbreedte ontwikkelt, zal het benodigd aantal velden kunnen oplopen naar twaalf. Wanneer de onderkant wordt gevolgd, blijft de huidige behoefte van zeven velden in stand.

Figuur 3.2 Bandbreedte toekomstig aantal normteams Mixed Hockey Club Zoetermeer in 2016/'17, 2020 en 2030

[7] Zie bijlage 2 voor de teamindeling van MHCZ.

3.3 Honk- en softbal

Z.B.S.V. Birds is de enige honk- en softbalvereniging in de gemeente Zoetermeer. Birds heeft haar thuisbasis op het Van Tuyllpark, en beschikt daar over één honkbal-, twee juniorenhonkbal-/softbal- en één beeballveld. De vereniging heeft 22 teams bij de KNBSB ingeschreven in het seizoen 2016/'17[8].

De teams van Birds vertalen zich naar 22,5 normteams, waarvan het overgrote deel haar wedstrijden speelt op een juniorenhonkbal-/softbalveld. Het veldaanbod op het Van Tuyllpark is conform de behoefte van Birds (tabel 3.2).

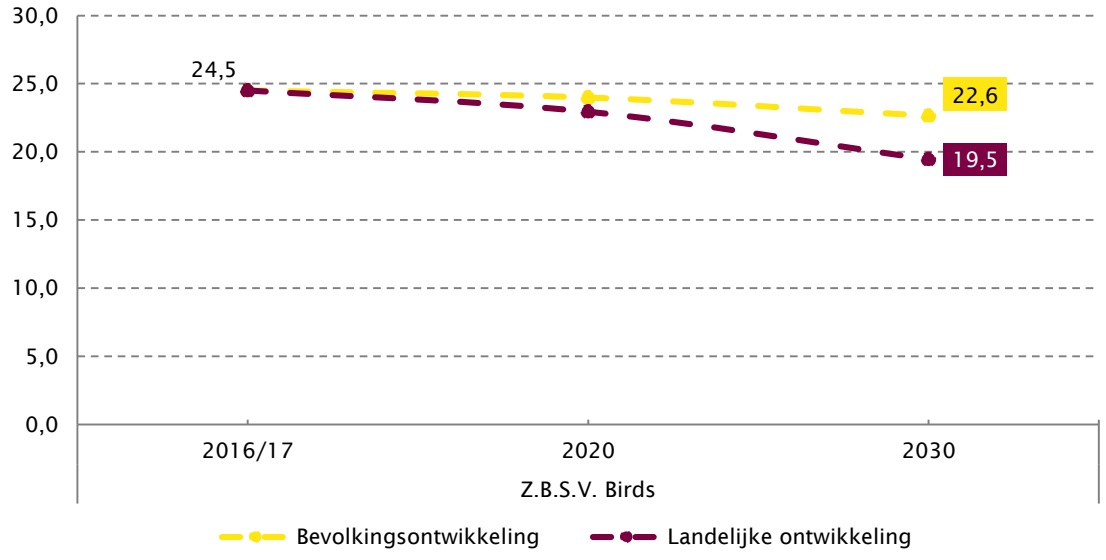
Tabel 3.2 Vraag-aanbodanalyse ruimte Z.B.S.V. Birds, 2016/'17

Sportpark	Vereniging		Veldaanbod	Aantal teams	Aantal normteams	Veldbehoefte	Overschot (+) / tekort (-)
Van Tuyllpark	Z.B.S.V. Birds	Seniorenhonkbal	1	2	2,0	1 (0,3)	-
		Juniorenhonkbal + -softbal	2	20	20,5	2 (2,1)	-

Toekomst

In figuur 3.3 is een bandbreedte gepresenteerd waarbinnen het toekomstig aantal normteams van Birds naar verwachting zal vallen. Gelet op de teruglopende landelijke populariteit van de honk- en softbalsport en de verwachte bevolkingsontwikkeling van de gemeente (bevolkingsdaling en vergrijzing) is de verwachting dat het toekomstig aantal normteams lager zal zijn. De ruimtebehoefte (van één honkbalveld en twee juniorenhonkbal-/softbalvelden) zal gelijk blijven.

Figuur 3.3 Bandbreedte toekomstig aantal normteams Z.B.S.V. Birds in 2016/'17, 2020 en 2030

[8] Zie bijlage 2 voor de teamindeling Z.B.S.V. Birds.

3.4 Korfbal

De gemeente Zoetermeer heeft twee korfbalverenigingen. Z.K.V. De Meervogels heeft haar thuisbasis op het Vernèdepark en SV Phoenix op het Van Doornenplantsoen. Op beide sportparken zijn twee kunstgraskorfbalvelden aanwezig, waarbij de velden van De Meervogels nog de oude afmetingen betreffen[9]. De Meervogels is een zaterdagvereniging met dertig zaterdagteams. Phoenix heeft 22 teams, waarbij de senioren op zondag spelen[10].

De teams van De Meervogels vertalen zich naar 24,0 normteams; die van Phoenix naar 16,6 normteams. Met deze teamaantallen heeft De Meervogels een behoefte van vier speelvelden (van 40 bij 20 meter) en Phoenix van twee speelvelden (van 40 bij 20 meter). Het aantal velden bij SV Phoenix is conform de behoefte. Het aantal velden bij De Meervogels is twee lager dan de behoefte.

Wanneer naar de verenigingen wordt gekeken als ware het één vereniging betreft, bestaat een behoefte van vier speelvelden (van 40 bij 20 meter). Dit als gevolg van een efficiëntere veldbenutting en dat de vereniging zowel op zaterdag als zondag speelt (tabel 3.3).

Tabel 3.3 Vraag-aanbodanalyse ruimte korfbalverenigingen Zoetermeer in 2016/'17

Sportpark	Vereniging	Aantal velden	Aantal teams	Aantal normteams	Veld-behoefte	Overschot (+) / tekort (-)
Vernèdepark	Z.K.V. De Meervogels	2 (60x30)	30	24,0	4	-2
Van Doornenplantsoen	SV Phoenix	2 (40x20)	22	16,6	2	-
Gemeente Zoetermeer		*4*	*52*	*40,6*	*4*	-

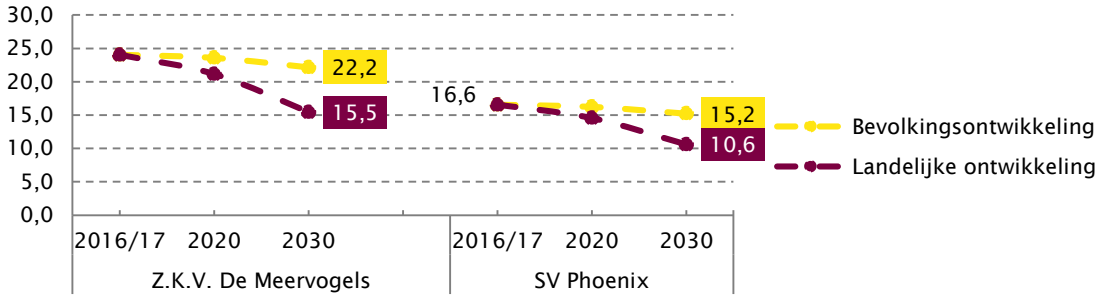
Toekomst

In hoofdstuk 2 hebben we gezien dat korfbal de laatste jaren te maken heeft met teruglopende ledenaantallen. De afname bij het aantal junioren is groter geweest dan het aantal senioren. In figuur 3.4 is een bandbreedte gepresenteerd waarbinnen het toekomstig aantal normteams van de korfbalverenigingen in Zoetermeer naar verwachting zal vallen. Gelet op de landelijke ontwikkelingen van de korfbalsport en de verwachte bevolkingsontwikkeling van de gemeente (bevolkingsdaling en vergrijzing) is de verwachting dat het toekomstig aantal (norm)teams lager zal uitvallen dan in het seizoen 2016/'17. De ruimtebehoefte van De Meervogels zal naar verwachting teruglopen (van vier velden naar drie velden), waar de ruimtebehoefte van Phoenix gelijk zal blijven (twee velden).

[9] Met ingang van 1 juli 2014 dienen de afmetingen van het speelveld voor veldkorfbal 40 bij 20 meter te bedragen. Tot uiterlijk 30 juni 2026 is het toegestaan op een kunstgrasveld van 60 bij 30 meter te spelen.

[10] Zie bijlage 2 voor de teamindeling de korfbalverenigingen.

Figuur 3.4 Bandbreedte toekomstig aantal normteams korfbalverenigingen Zoetermeer in 2016/'17, 2020 en 2030

3.5 Tennis

In de gemeente Zoetermeer zijn vier tennisverenigingen actief: T.V. Dekker Rokkeveen op het Hoekstrapark, ALTV Zoetermeer op het Vernèdepark, T.V. Buytenwegh op het Buytenpark en T.V. Seghwaert op het Van Tuyllpark. In totaal liggen bij de verenigingen 41 tennisbanen. De tennisbanen worden bespeeld door een kleine 3.000 tennisleden (tabel 3.4). Op T.V. Seghwaert na, zijn het aantal tennisbanen voor de verenigingen ruim voldoende. Gemeentebreed is een overschot aan tennisbanen.

Tabel 3.4 Vraag-aanbodanalyse ruimte tennisverenigingen Zoetermeer in 2016/'17

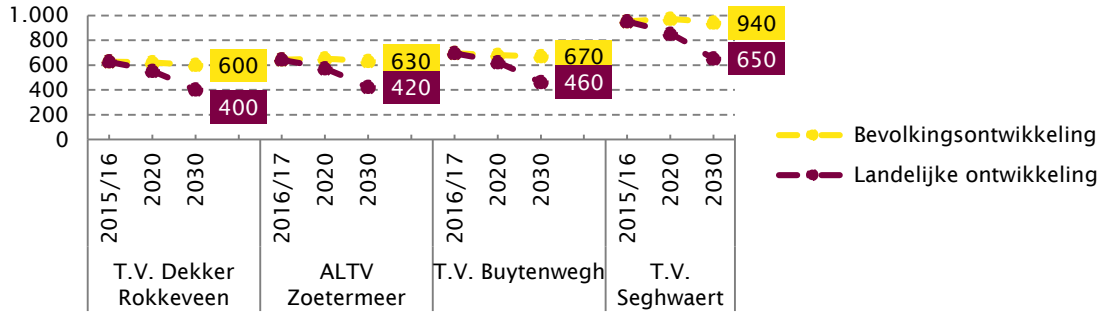
Sportpark	Vereniging	Aantal banen	Aantal leden[A]	Baanbehoefte	Overschot (+) / tekort (-)
Hoekstrapark	T.V. Dekker Rokkeveen	10	627	7 (7,0)	+3
Vernèdepark	ALTV Zoetermeer	11	642	7 (7,1)	+4
Buytenpark	T.V. Buytenwegh	10	695	8 (7,7)	+2
Van Tuyllpark	T.V. Seghwaert	10	951	11 (10,6)	-1
Gemeente Zoetermeer		*41*	*2.915*	*33 (32,4)*	*+8*

[A] Zie bijlage 2 voor een uitsplitsing van het aantal leden naar leeftijdscategorie.

Toekomst

In hoofdstuk 2 staat beschreven dat de tennisbond te maken heeft met een sterke en structurele daling van ledentallen. Met name het aantal junioren is sterk teruggelopen. In figuur 3.5 zijn bandbreedtes gepresenteerd waarbinnen het toekomstig aantal leden van de tennisverenigingen naar verwachting zal vallen. Gelet op de landelijke teruglopende ledenaantallen, is de verwachting dat de Zoetermeerse tennisverenigingen in de toekomst minder leden zullen hebben dan in 2016/'17. In tabel 3.5 is de weerslag op de ruimtebehoefte van de verenigingen weergegeven.

Figuur 3.5 Bandbreedte toekomstig aantal leden tennisverenigingen Zoetermeer

Tabel 3.5 Toekomstige baanbehoefte tennisverenigingen Zoetermeer in 2016/'17, 2020 en 2030

			Baanbehoefte		
Sportpark	**Vereniging**	**Aanbod**	2016/'17	2020	2030
Hoekstrapark	T.V. Dekker Rokkeveen	10	7	6-7	5-7
Vernèdepark	ALTV Zoetermeer	11	7	7	5-7
Buytenpark	T.V. Buytenwegh	10	8	7-8	5-8
Van Tuyllpark	T.V. Seghwaert	10	11	10-11	7-11

Padel

Padel is een jonge racketsport die begin 2000 in Nederland is geïntroduceerd en de laatste jaren steeds populairder is geworden. In Nederland zijn op het moment 57 padelaccommodaties gerealiseerd. De meeste accommodaties beschikken over één of twee banen (DSA, 2017). In Zoetermeer bieden ALTV Zoetermeer (één baan) en TV Buytenwegh (twee banen) op hun accommodatie de mogelijkheid voor het beoefenen van padel. De tennisbond KNLTB geeft aan dat eind 2017 op tien tot vijftien locaties padelbanen in aanbouw zijn en dat 30 procent van de 1.700 tennisverenigingen in Nederland concrete interesse heeft getoond in het aanbieden van padel in de nabije toekomst.

Volgens gegevens van de KNLTB is 90 procent van de padelcompetitiespelers tennisspeler. Deze stappen niet volledig over op de sport, maar spelen padel naast het tennissen. De tennisverenigingen die padel aanbieden doen dat voornamelijk als extra dienst voor hun leden. Vaak is een mismatch tussen het aantal tennisbanen en het aantal spelers reden om een tennisbaan in te leveren voor een padelbaan.

Er bestaan (nog) geen planningsnormen of richtlijnen voor de ruimtebehoefte van padel. De gedachte is om met padel mensen aan het sporten te houden en bij de vereniging te laten blijven. De populariteit van de sport hangt af van de mate waarin de verenigingen slagen om de sport bekendheid te geven. De sport heeft potentie omdat de aard van het spel past bij de individuele en flexibele sportbehoefte van deze tijd[11]

[11] Hoeijmakers, R. & D. Romijn (nog te verschijnen), Onze sport is booming. Mulier Instituut.

3.6 Voetbal

In Zoetermeer zijn vier amateurvoetbalverenigingen actief. In het seizoen 2016/'17 zijn in totaal 257 teams in een zaterdag- of zondagbondscompetitie ingeschreven[12]. Twintig van deze teams zijn ingeschreven in een zondagcompetitie (11%). In Zoetermeer liggen 21 voetbalvelden. Het merendeel van deze velden betreft kunstgrasvelden (57%). Bij de meeste velden is verlichting aanwezig (tabel 3.6).

Natuurgrasvelden worden doorgaans uitsluitend voor wedstrijden of trainingen gebruikt. Kunstgrasvelden worden voor zowel wedstrijden als trainingen gebruikt. Bij voorkeur beschikt een vereniging over een volwaardig (verlicht) trainingsveld, met de afmetingen van een wedstrijdveld. De oefenstof komt dan volledig tot zijn recht en wedstrijdsituaties kunnen op een volwaardig veld worden nagebootst.

Tabel 3.6 Aantal voetbal(norm)teams gemeente Zoetermeer in 2016/'17

			Aantal velden[A]			
Sportpark	**Vereniging**	**Aantal teams**	Natuurgras-wedstrijd	Natuurgras-training	Wetra	Kunstgras
Buytenpark	SV Oosterheem	23	1 (1)	-	-	1 (1)
Bentwoud	SV DSO	92	4 (0)	-	-	4 (4)
Westerpark	SV DWO	70	3 (1)	-	-	4 (4)
Hoekstrapark	FC Zoetermeer	72	1 (1)	-	1 (1)	2 (2)
Gemeente Zoetermeer		*257*	*9 (3)*	*-*	*1 (1)*	*11 (11)*

[A] Tussen haakjes staat het aantal velden met verlichting. 3 (1) betekent dat er drie velden aanwezig zijn, waarvan één met verlichting.

Behoeftebepaling[13]

In tabel 3.7 is het (minimaal) benodigd aantal wedstrijdvelden weergegeven. In de tabel wordt bij de veldbehoefte apart inzicht gegeven in de organisatorische behoefte en in de cultuurtechnische behoefte. De organisatorische behoefte wordt bepaald door de speeltijden van de teams, waar de cultuurtechnische behoefte aangeeft hoeveel velden er nodig zijn zodat de kwaliteit van de velden gewaarborgd blijft. De (afgeronde) organisatorische behoefte is overal groter dan of gelijk aan de cultuurtechnische behoefte. Dit is het gevolg van de clustering van de teams op één wedstrijddag, waardoor het probleem vooral zit bij het organisatorisch ingepland krijgen van de wedstrijden op de zaterdag.

We zien dat SV DSO en FC Zoetermeer een normatief tekort aan wedstrijdvelden hebben. SV Oosterheem en SV DWO beschikken over het aantal wedstrijdvelden conform de behoefte. Gemeentebreed bestaat een tekort aan wedstrijdvelden. Dat wil zeggen, het huidige totaalaanbod aan

[12] Zie bijlage 2 voor de teamindeling van de verenigingen.

[13] Het amateurvoetbal is vanaf het seizoen 2017/'18 gestart met nieuwe wedstrijdvormen voor pupillenvoetballers. De KNVB heeft eind 2017 een nieuwe richtlijn voor de bepaling van de veldbehoefte o.b.v. de nieuwe indeling geïntroduceerd. Zie bijlage 5 voor de implicaties van de toepassing van deze nieuwe richtlijn.

wedstrijdvelden is niet voldoende voor het huidige totaalaantal voetbalteams van de verenigingen. Deze situatie doet zich niet vaak in gemeenten voor. Meestal is de situatie dat het overschot op één sportpark voldoende ruimte biedt voor het tekort dat op een ander sportpark wordt geconstateerd.

Tabel 3.7 Vraag-aanbodanalyse voetbalwedstrijdvelden gemeente Zoetermeer in 2016/'17

			Veldbehoefte		Overschot (+) /
Sportpark	**Vereniging**	[A]**Aanbod**	Organisatorisch	Cultuurtechnisch	**tekort (-)**
Buytenpark	SV Oosterheem	2	**2 (2,0)**	2 (1,8)	-
Bentwoud	SV DSO	8	**9 (8,8)**	8 (7,5)	-1
Westerpark	SV DWO	7	**7 (6,6)**	6 (5,5)	-
Hoekstrapark	FC Zoetermeer	4	**6 (5,3)**	5 (4,6)	-2
Gemeentetotaal		*21*	***23 (22,7)***	*20 (19,3)*	*-2*

[A] Het aantal wedstrijdvelden is gebaseerd op het aantal natuurgraswedstrijd-, wetra- en kunstgrasvelden (zie tabel 3.6).

In tabel 3.8 is het (minimaal) benodigd aantal trainingsvelden weergegeven. Hoeveel velden er nodig zijn om de trainingsuren op te kunnen spelen, is afhankelijk van het soort velden en de organisatorische beperkingen bij de vereniging. Een kunstgrasveld kan meer belast worden dan een natuurgrasveld en de ene vereniging kan eerder in de middag en op vrijdagavond trainen, terwijl de andere vereniging deze mogelijkheden (nog) niet heeft, bijvoorbeeld door het ontbreken van gekwalificeerde trainers op deze momenten. Op een goed onderhouden natuurgrastrainingsveld kan circa 700 uren worden getraind. Bij een kunstgrasveld wordt uitgegaan van de maximale organisatorische capaciteit van 880 uur per jaar voor een vereniging waar een deel van de teams op zondag competitie speelt (40 weken; vier uur per doordeweekse dag, plus twee uur op woensdagmiddag). Voor zaterdagverenigingen ligt de organisatorische capaciteit op 720 uur per jaar (40 weken; vier uur maandag-donderdag, plus twee uur op woensdagmiddag), waarbij op vrijdag niet wordt getraind.

Ten behoeve van een eerlijke vergelijking wordt in tabel 3.8 voor elke voetbalvereniging in Zoetermeer de behoefte aan trainingsvelden uitgedrukt in natuurgrasvelden met een capaciteit van 700 uur en in kunstgrasvelden met een capaciteit van 880 uur.

SV Oosterheem, SV DSO en SV DWO hebben voldoende capaciteit op de aanwezige kunstgrasvelden om hun trainingen in te plannen. FC Zoetermeer heeft niet voldoende aan het kunstgrasveld en het wetra-veld aanwezig op het Hoekstrapark. Daarbij komt dat het wetra-veld volledig nodig is voor de wedstrijden, waardoor wanneer dit veld ook voor trainingen moet worden gebruikt, het veld waarschijnlijk overbelast raakt.

Tabel 3.8 Vraag-aanbodanalyse voetbaltrainingsvelden gemeente Zoetermeer in 2016/'17

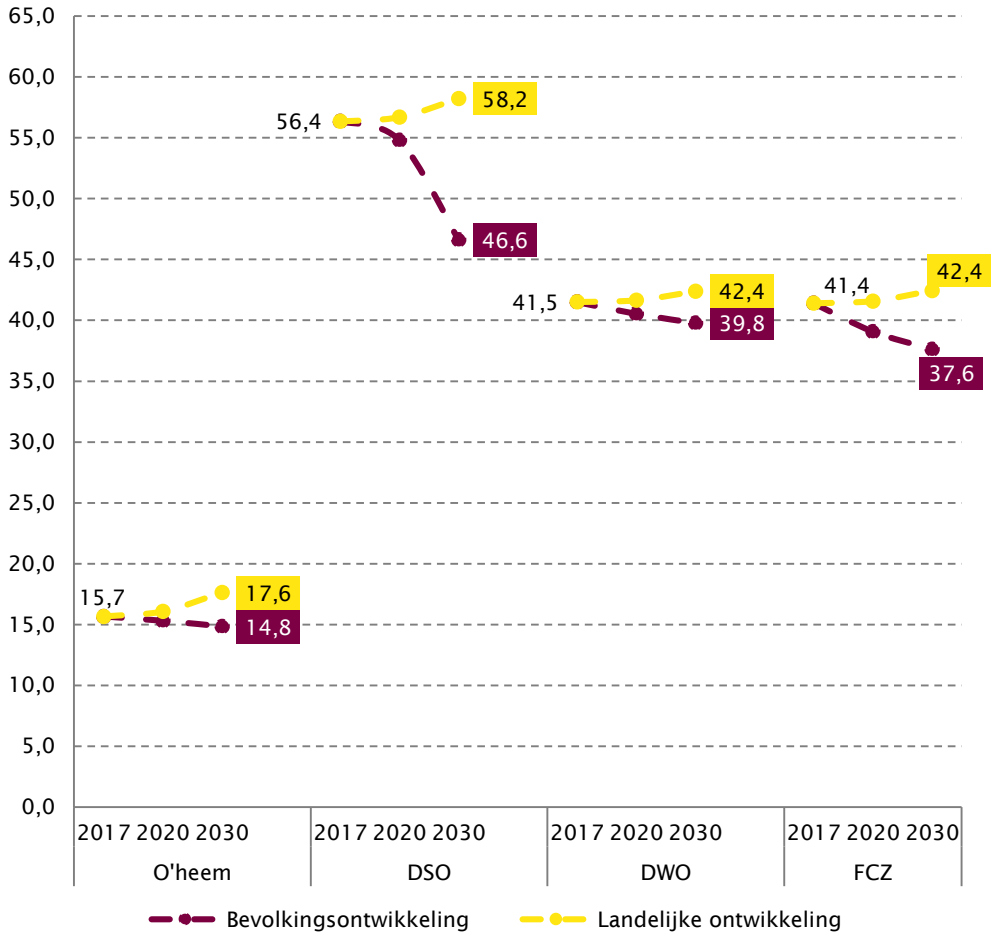
		Aanbod		Veldbehoefte		
Sportpark	**Vereniging**	Wetra	Kunstgras	Natuurgras	Kunstgras	**Resultaat**
Buytenpark	SV Oosterheem	-	1	1,0	1,0	Conform behoefte
Bentwoud	SV DSO	-	4	4,5	3,5	Overschot
Westerpark	SV DWO	-	4	3,5	2,5	Overschot
Hoekstrapark	FC Zoetermeer	1	2	3,5	2,5	Tekort
Gemeentetotaal		*1*	*9*	*12*	*9,5*	

Toekomst

In hoofdstuk 2 viel te lezen dat het aantal leden bij de voetbalbond KNVB stijgende is. Deze stijging is te danken aan een toename van het aantal senioren (mannen en vrouwen) en het aantal meisjes. In figuur 3.6 is een bandbreedte gepresenteerd waarbinnen het toekomstig aantal teams van de voetbalverenigingen in Zoetermeer naar verwachting zal vallen. De Zoetermeerse voetbalverenigingen hebben in het seizoen 2016/'17 opvallend weinig of zelfs geen vrouwen-/meisjesteams. Het kan zijn dat conform het landelijke beeld, het vrouwen- en meisjesvoetbal aantrekt, waardoor het toekomstig aantal teams van de verenigingen hoger zal zijn dan hier gepresenteerd.

In tabel 3.9 is de weerslag van de verwachte ontwikkeling op de ruimtebehoefte weergegeven. De verwachting is dat de (afgeronde) behoefte in 2030 van SV Oosterheem, SV DSO, en FC Zoetermeer niet hoger zal zijn dan in 2016/'17. Het is eerder aannemelijk dat deze verenigingen het in de toekomst met minder capaciteit kunnen stellen. SV DWO heeft mogelijk in 2030 behoefte aan een extra wedstrijdveld, vanwege de verschuivingen tussen het aantal teams bij de senioren en de jeugd.

Figuur 3.6 Bandbreedte toekomstig aantal normteams voetbalverenigingen Zoetermeer in 2016/'17, 2020 en 2030

Tabel 3.9 Toekomstige veldbehoefte voetbalverenigingen Zoetermeer, 2016/'17 & 2030

			Veldbehoefte	
Sportpark	**Vereniging**		2016/'17	2030
Buytenpark	SV Oosterheem	Wedstrijdvelden	2	2-3
		Trainingsvelden	1,0	1,0
		(in kunstgrasvelden; 880 uur trainingscapaciteit)		
Bentwoud	SV DSO	Wedstrijdvelden	9	8-9
		Trainingsvelden	3,5	3,0-3,5
		(in kunstgrasvelden; 880 uur trainingscapaciteit)		
Westerpark	SV DWO	Wedstrijdvelden	7	7
		Trainingsvelden	2,5	2,5
		(in kunstgrasvelden; 880 uur trainingscapaciteit)		
Hoekstrapark	FC Zoetermeer	Wedstrijdvelden	6	5-6
		Trainingsvelden	2,5	2,5
		(in kunstgrasvelden; 880 uur trainingscapaciteit)		

4. Ruimtelijke configuratie sportparken

In dit hoofdstuk wordt per sportpark gekeken naar de huidige en toekomstige ruimtebehoefte per sporttak, zoals berekend in hoofdstuk 3. Waar van toepassing, worden de overige sporten benoemd die op de sportparken zijn geaccommodeerd. Voor deze sporten zijn geen planningsnormen of richtlijnen voor de benodigde ruimte beschikbaar. Op de sportparken waar tekorten worden geconstateerd of in de toekomst worden verwacht, worden mogelijke oplossingsrichtingen aangedragen.

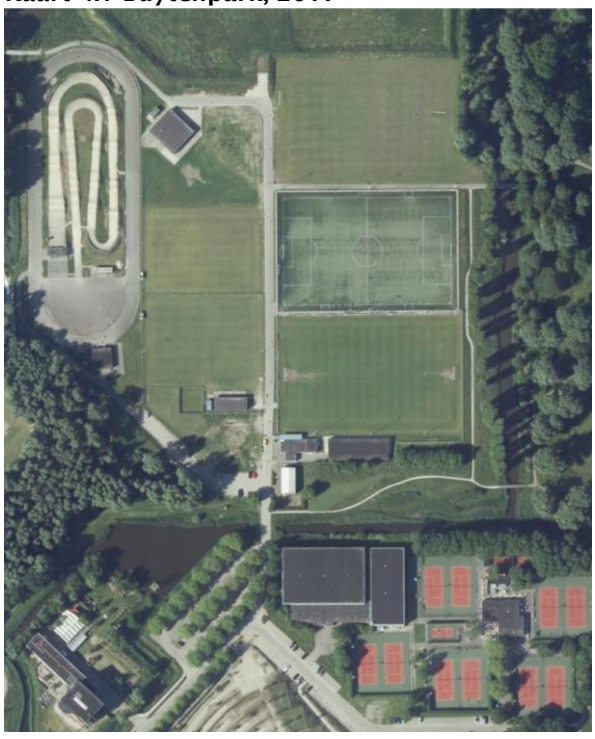
Het uitgangspunt bij de bespreking van de situatie per sportpark is de normatieve behoeftebepaling. De verenigingen (m.u.v. de tennisverenigingen) zijn allemaal (telefonisch) geïnterviewd om hun standpunt met betrekking tot de capaciteit te geven.

4.1 Buytenpark

Het Buytenpark ligt in het buitengebied van Zoetermeer, nabij de wijken Buytens de Leyens en Meerzicht. De verwachting is dat deze twee wijken (t.o.v. de andere wijken in Zoetermeer) het minst met vergrijzing te maken zullen krijgen. Meerzicht is de enige wijk waarvan de prognoses een toename van het aantal jongeren (inwoners jonger dan 20 jaar) laat zien.

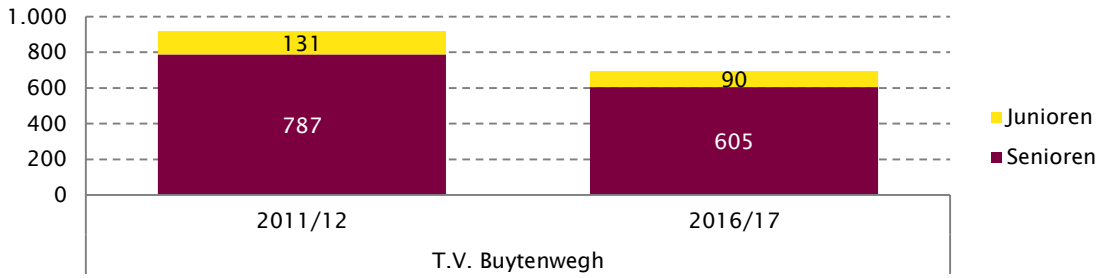
Het sportpark biedt ruimte voor tennis met tien tennisbanen (T.V. Buytenwegh) en voetbal met één natuurgras- en één kunstgrasveld (SV Oosterheem). Daarnaast is BMX Zoetermeer op het park gehuisvest met een BMX-terrein, IJsvereniging Zoetermeer (YVZ) met een skeeler-/ijsbaan rondom het BMX-terrein, Toervereniging Zoetermeer ’77 (TVZ’77) met een clubhuis, en Hondenschool Zoetermeer met een grasveld (kaart 4.1). Eén van de natuurgrasvelden die op kaart 4.1 te zien is, is niet door de gemeente ingericht als sportveld. Dat wil zeggen dat op dit veld geen hekken of doelen aanwezig zijn, en het veld is niet helemaal gedraineerd. Het veld heeft in de bestemmingsplannen wel een sportbestemming.

Kaart 4.1 Buytenpark, 2017

T.V. Buytenwegh heeft, conform het landelijk beeld, recent een terugloop van het ledental meegemaakt (figuur 5.1)[14]. Zowel het huidige aantal senioren als junioren is lager dan vijf seizoenen geleden. De leden van de vereniging zijn vooral woonachtig in Buytenwegh de Leyens (30%), gevolgd door Meerzicht (16%)[15]. De ledenontwikkeling en ledenherkomst van SV Oosterheem is niet bekend.

Figuur 5.1 Recente ledenontwikkeling sportverenigingen Buytenpark naar leeftijdscategorie, in absolute aantallen

Noot: de recente ledenontwikkeling van SV Oosterheem is niet bekend.

T.V. Buytenwegh heeft met de huidige tien tennisbanen ruim voldoende ruimte voor haar huidige aantal leden. De verwachting is dat de baanbehoefte als gevolg van een terugloop in het aantal leden zal afnemen.

Het aantal voetbalvelden op het Buytenpark is conform de behoefte van SV Oosterheem, met de kanttekening dat in het seizoen 2016/'17 de (organisatorische) behoefte tegen een derde wedstrijdveld aanzit. Het is mogelijk dat in de toekomst de normatieve behoefte bestaat aan een derde veld.

Tabel 5.1 Vraag-aanbodanalyse ruimte Buytenpark

Sporttak	Vereniging	Huidige ruimteaanbod	Huidige vraag	Toekomstige vraag
BMX	BMX Zoetermeer	1 fietscrossbaan	-	-
Hondensport	Hondenschool Zoetermeer	1 grasveld	-	-
Schaatsen/skeeleren	YVZ	1 skeeler-/ijsbaan	-	-
Tennis	T.V. Buytenwegh	10 tennisbanen	8 tennisbanen	5-8 tennisbanen
Voetbal	SV Oosterheem	Wedstrijdvelden: 2	2 velden	2-3 velden
		Trainingsvelden: 1	1 veld	1 veld
Wielrennen	TVZ '77	-	-	-

[14] Zie bijlage 3 voor een vergelijking met de andere Zoetermeerse tennisverenigingen.

[15] Zie bijlage 4 voor een specificatie van de ledenherkomst.

Verenigingen aan het woord

SV Oosterheem[16] is niet tevreden met het huidige veldaanbod. Het natuurgrasveld wordt naast de wedstrijden ook gebruikt voor trainingen, waardoor deze te intensief wordt belast. De kwaliteit van het veld neemt gedurende het seizoen sterk af. Idealiter wordt het grasveld alleen voor wedstrijden gebruikt. De vereniging krijgt daarnaast haar wedstrijden op zaterdag niet altijd. De vereniging wijkt uit naar het 'extra' grasveld aanwezig op het sportpark. De door de vereniging ervaren tekorten zijn in lijn met de berekende behoeftebepaling.

Op het moment hanteert SV Oosterheem een wachtlijst voor de jeugd, waar een wachtlijst voor de senioren mogelijk in de toekomst noodzakelijk is. De vereniging heeft ambitie om te groeien en geeft aan hier ruimte voor nodig te hebben.

Perspectief

Op basis van de normatieve behoeftebepaling voor SV Oosterheem, de context die de vereniging heeft geschetst over de huidige situatie en de verwachte ontwikkeling, kan ervoor worden gekozen om de voetbalcapaciteit op het Buytenpark uit te breiden.

Op het Buytenpark is één grasveld aanwezig dat nu niet is ingericht als sportveld. Wanneer dit veld als natuurgraswedstrijdveld wordt ingericht, is het tekort aan wedstrijdcapaciteit opgelost. Om zowel het berekende tekort aan wedstrijd- en trainingscapaciteit op te lossen, dan wel tot duurzaam gebruik van de velden te komen, kan naast de aanleg van een extra natuurgrasveld, één van de huidige natuurgrasvelden worden omgezet in een kunstgrasveld of kan het derde veld worden aangelegd met kunstgras (i.p.v. natuurgras).

Een alternatieve oplossing voor de capaciteitsproblemen van SV Oosterheem is een meer gelijkmatige verdeling van de (senioren)teams van de vereniging over het weekend. SV Oosterheem heeft drie seniorenteams die op zondag spelen, tegenover acht teams op zaterdag. Indien een meer evenwichtige verdeling van de (senioren)teams over het weekend wordt gerealiseerd, bieden twee wedstrijdenvelden voldoende capaciteit voor SV Oosterheem, voor nu en in de toekomst. De (extra) zondagteams kunnen op de vrijdagavond trainen (i.t.t. zaterdagteams). Het normatieve tekort aan trainingscapaciteit blijft echter bestaan.

[16] O.b.v. telefonisch interview met C. van Dijke (ledenadministrator SV Oosterheem).

4.2 Bentwoud

Bentwoud ligt tegen de Zoetermeerse wijk Oosterheem aan. Oosterheem is de jongste wijk in Zoetermeer waarvan een derde van de inwoners jonger dan 20 jaar is (circa 6.900 inwoners). De verwachting is dat het aantal 65-plussers in 2030 meer dan verdubbeld zal zijn.

Het sportpark is uitsluitend voor voetbal ingericht met acht voetbalvelden, waarvan de helft kunstgras betreft (kaart 5.2). SV DSO maakt met 92 teams in het seizoen 2016/'17 gebruik van Bentwoud. De recente ledenontwikkeling van DSO is niet bekend. De vereniging geeft aan dat het ledental de afgelopen jaren zeer stabiel is[17]. Meer dan de helft van de leden is woonachtig in Oosterheem (51%), gevolgd door Zoetermeer Centrum (10%)[18].

Kaart 5.2 Bentwoud, 2017

[17] O.b.v. telefonisch interview met A. Huurman (secretaris SV DSO).

[18] Zie bijlage 4 voor een specificatie van de ledenherkomst.

Ondanks de acht voetbalvelden op Bentwoud heeft SV DSO te weinig wedstrijdcapaciteit. Als gevolg van de vergrijzing van Oosterheem is het mogelijk dat de noodzaak van een negende wedstrijdveld verdwijnt, en hiermee het normatieve tekort. De trainingscapaciteit is voldoende, nu en in de toekomst.

Tabel 5.2 Vraag-aanbodanalyse ruimte Bentwoud

Sporttak	Vereniging	Huidige ruimteaanbod	Huidige vraag	Toekomstige vraag
Voetbal	SV DSO	Wedstrijdcapaciteit: 8 velden	9 velden	8-9 velden
		Trainingscapaciteit: 4 velden	3,5 veld	3,0-3,5 veld

Verenigingen aan het woord

SV DSO[19] is zeer tevreden met de kwaliteit van Bentwoud. De vereniging ervaart op wedstrijddagen geen organisatorische problemen. Wel wordt een tekort aan trainingscapaciteit ervaren. De vereniging geeft aan dat deze problemen verholpen kunnen worden met het aanbrengen van verlichting rondom een natuurgrasveld waar dit nu niet aanwezig is (de vier kunstgrasvelden beschikken over verlichting). Dit zou betekenen dat het natuurgrasveld, naast wedstrijden, ook voor trainingen wordt gebruikt, waardoor het mogelijk overbelast zal raken.

Op het moment hanteert SV DSO een wachtlijst, zowel voor senioren als junioren. De vereniging wil vooral groeien met het vrouwenvoetbal op zondag waar organisatorisch nog ruimte bestaat. Dit heeft wel als gevolg dat de druk op de trainingscapaciteit verder toeneemt.

Perspectief

SV DSO ervaart geen organisatorische problemen op wedstrijddagen, waar dit op basis van de behoeftebepaling wel wordt verwacht. De vereniging ervaart daarentegen problemen in de trainingscapaciteit, waar dit op basis van de behoeftebepaling niet wordt verwacht.

Indien besloten wordt om aan de wens van de vereniging te voldoen voor verlichting rondom één van de natuurgrasvelden, moet de belasting van het veld in de gaten worden gehouden. Het natuurgrasveld zal dan voor zowel wedstrijden als trainingen worden gebruikt. Een oplossing zou kunnen zijn om naast het aanbrengen van verlichting, een natuurgrasveld in kunstgras om te zetten.

Op of nabij sportpark Bentwoud is geen mogelijkheid om het aantal velden te uit te breiden.

[19] O.b.v. telefonisch interview met A. Huurman (secretaris SV DSO).

4.3 Westerpark

Het Westerpark ligt in het buitengebied van Zoetermeer nabij de wijken Meerzicht en Rokkeveen. Meerzicht is de enige wijk waarvan de prognoses een toename van het aantal jongeren (inwoners jonger dan 20 jaar) laat zien.

Het sportpark is uitsluitend voor voetbal ingericht met zeven voetbalvelden, waarvan vier van kunstgras (kaart 5.3). SV DWO maakt met 70 teams in het seizoen 2016/'17 gebruik van Westerpark. De recente ledenontwikkeling van DWO is niet bekend. De meeste leden van de vereniging zijn woonachtig in Meerzicht (27%), gevolgd door Buytenwegh de Leyens (18%)[20].

Kaart 5.3 Westerpark, 2017

[20] Zie Bijlage 4 voor een specificatie van de ledenherkomst.

De aanwezige voetbalvelden op Westerpark bieden SV DWO met de huidige teamindeling voldoende ruimte. Ook in de toekomst zal het huidige veldaanbod volstaan.

Tabel 5.3 Vraag-aanbodanalyse ruimte Bentwoud

Sporttak	Vereniging	Huidige ruimteaanbod	Huidige vraag	Toekomstige vraag
Voetbal	SV DWO	Wedstrijdcapaciteit: 7 velden	Conform aanbod	Conform aanbod
		Trainingscapaciteit: 4 velden	2,5 veld	2,5 veld

Verenigingen aan het woord

SV DWO[21] is tevreden over de kwaliteit van de kunstgrasvelden, maar geeft aan dat de kwaliteit van de natuurgrasvelden matig is. Met name bij slecht weer kan de vereniging vaak niet op de natuurgrasvelden spelen. De vereniging herkent zich in de behoeftebepaling van zeven wedstrijdvelden. De druk op de trainingsvelden is echter in de ogen van de vereniging hoger dan berekend. Verlichting rondom een natuurgrasveld zou de vereniging meer mogelijkheden bieden met het inplannen van de doordeweekse trainingen van de jeugd. Dit zou betekenen dat het natuurgrasveld, naast wedstrijden, ook voor trainingen wordt gebruikt, waardoor het mogelijk overbelast zal raken.

De vereniging kijkt realistisch naar de toekomst en weet dat een bevolkingsdaling en vergrijzing zal leiden tot minder leden. De hoop was dat een groei in het aantal vrouwen- en meisjesteams zou plaatsvinden. Dit is niet gebeurd.

Perspectief

Gelet op de behoeftebepaling, is er geen noodzaak om op het Westerpark ruimtelijke aanpassingen door te voeren. De gemeente zou de vereniging tegemoet kunnen komen door rondom een extra veld verlichting te plaatsen, of zelfs een natuurgrasveld om te zetten in kunstgras, zodat de vereniging ook wanneer het slecht weer is, over voldoende capaciteit kan beschikken.

Op of nabij sportpark Westerpark is geen mogelijkheid om het aantal velden uit te breiden.

[21] O.b.v. telefonisch interview met F. van Munnen (voorzitter SV DWO).

4.4 Hoekstrapark

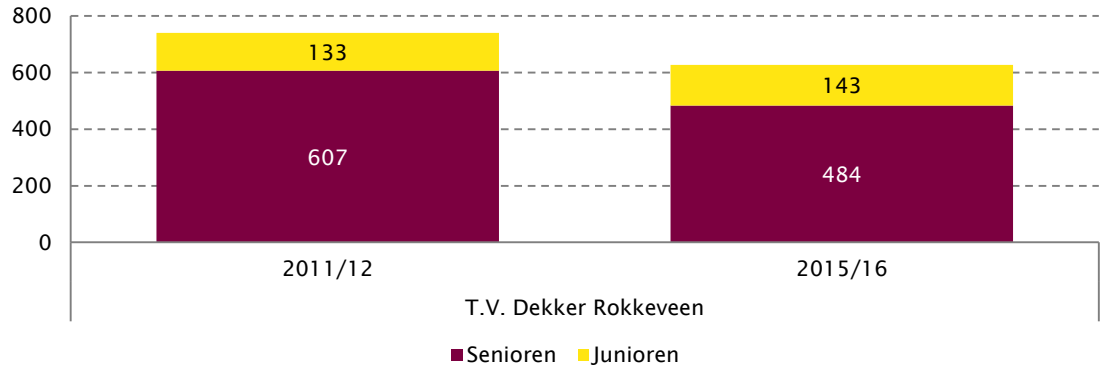
Het Hoekstrapark ligt in de Zoetermeerse wijk Rokkeveen. Het park biedt met tien tennisbanen ruimte voor tennis (T.V. Dekker Rokkeveen) en met vier velden (waarvan twee kunstgras) voor voetbal (FC Zoetermeer).

Kaart 5.4 Hoekstrapark, 2017

T.V. Dekker Rokkeveen heeft ondanks een toename in het aantal junioren in totaal minder leden dan een paar seizoenen geleden (figuur 5.2). De ledenontwikkeling van FC Zoetermeer is niet bekend. De ledenherkomst van beide verenigingen is niet bekend.

Figuur 5.2 Recente ledenontwikkeling sportverenigingen Hoekstrapark naar leeftijdscategorie, in absolute aantallen

Noot: de recente ledenontwikkeling van FC Zoetermeer is onbekend.

T.V. Dekker Rokkeveen heeft met de huidige tien tennisbanen ruim voldoende ruimte voor het huidig aantal leden. De verwachting is dat de baandruk als gevolg van een terugloop in het aantal leden zal afnemen.

De aanwezige wedstrijdvelden bieden FC Zoetermeer niet voldoende capaciteit. De vereniging heeft behoefte aan zes wedstrijdvelden, in de toekomst vijf of zes velden. De trainingscapaciteit voldoet niet aan de normatieve behoefte van de vereniging. Het wetra-veld is volop nodig voor zowel wedstrijden als trainingen waardoor dit veld overbelast kan raken.

Tabel 5.4 Vraag-aanbodanalyse ruimte Hoekstrapark

Sporttak	Vereniging	Huidige ruimteaanbod	Huidige vraag	Toekomstige vraag
Tennis	T.V. Dekker Rokkeveen	10 tennisbanen	7 tennisbanen	5-7 tennisbanen
Voetbal	FC Zoetermeer	Wedstrijdvelden: 4	6 velden	5-6 velden
		Trainingsvelden: 3[A]	2,5 veld	2,5 veld

[A] waarvan één een wetra-veld betreft.

Verenigingen aan het woord

FC Zoetermeer[22] is niet tevreden over de natuurgras- en wetra-velden. De afwatering is slecht, waardoor de velden snel moeten worden afgekeurd. De vereniging ervaart, conform de behoeftebepaling, een capaciteitstekort. Als gevolg van het tekort worden alle velden gebruikt voor wedstrijd en trainingen, waardoor het natuurgras- en wetra-veld overbelast worden.

Op zondag heeft de vereniging mogelijkheden om door te groeien, of te schuiven met de teams van zaterdag naar zondag. FC Zoetermeer maakt echter een tegenovergestelde ontwikkeling door, waardoor de druk op de zaterdag groter wordt. De vereniging ziet graag het natuurgrasveld of het wetra-veld omgezet worden in een kunstgrasveld.

De vereniging kijkt voor de toekomst naar wat reëel is, gelet om de beperkte ruimte op het Hoekstrapark, en wil vooral inzetten op meer multifunctioneel gebruik van de accommodatie. Er is een nieuwe coördinator voor het vrouwen-/meisjesvoetbal aangesteld om meer vrouwen en meisjes te kunnen aantrekken.

Perspectief

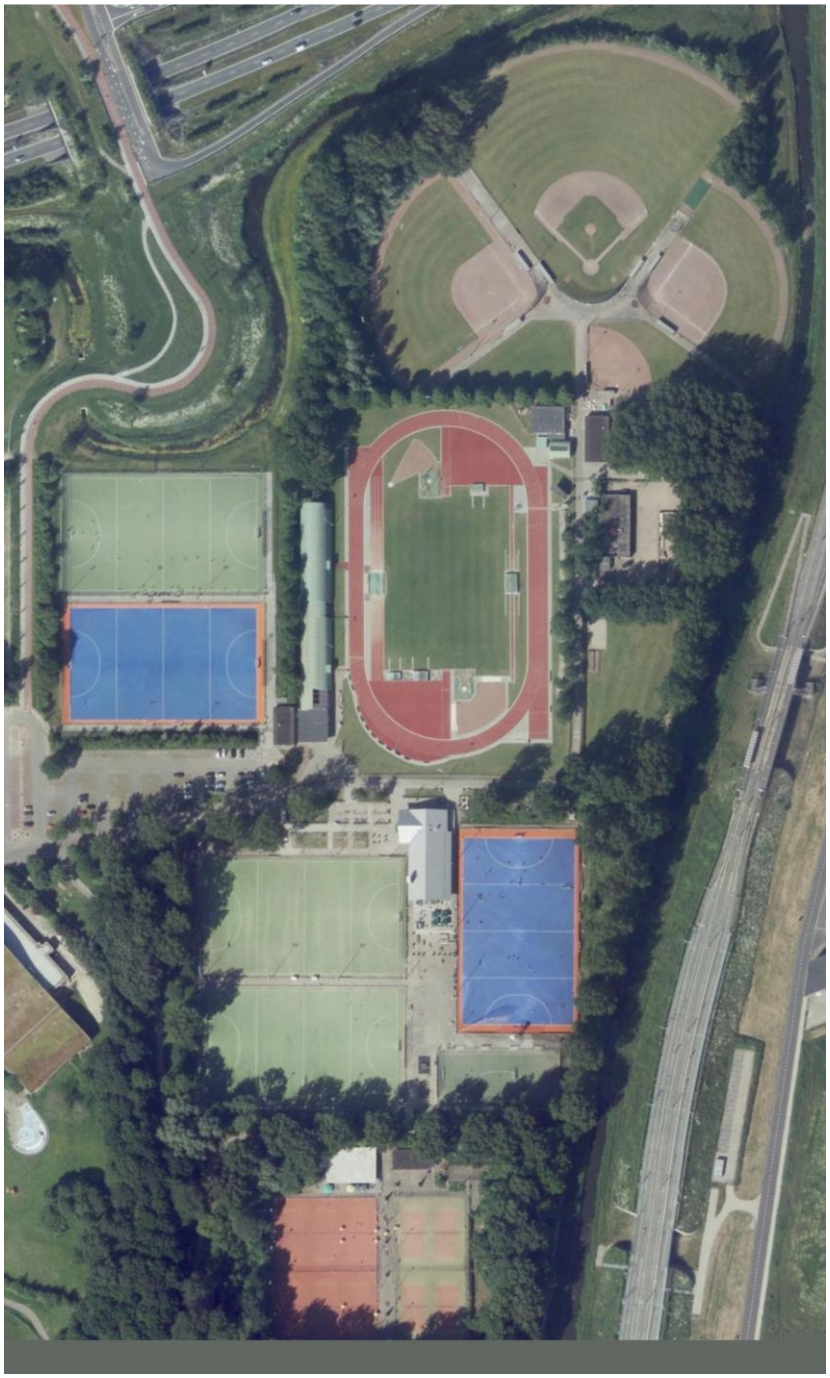
Op het Hoekstrapark zijn voor T.V. Dekker Rokkeveen geen ruimtelijke aanpassingen nodig. Idealiter gezien beschikt FC Zoetermeer over vijf velden, waarvan drie voor wedstrijden en trainingen gebruikt kunnen worden. Op of nabij het Hoekstrapark is echter geen mogelijkheid om het huidige aantal velden (vier) uit te breiden. Wanneer de wens van de vereniging, het omzetten van het wetra- of natuurgrasveld, in kunstgrasveld wordt vervuld, zal de vereniging alsnog een normatief tekort hebben. Wel kan de vereniging dan ook bij slecht weer over drie velden beschikken, voor zowel de wedstrijden als trainingen. Een betere verdeling van de teams over zaterdag en zondag zal niet leiden tot een lagere veldbehoefte.

[22] O.b.v. telefonisch interview met A. van Cleef (voorzitter FC Zoetermeer).

4.5 Van Tuyllpark

Op het Van Tuyllpark, gelegen in de wijk Oosterheem, wordt ruimte geboden voor atletiek (AV Ilion), hockey met vijf velden (MHCZ), honk- en softbal met drie velden (Z.B.S.V. Birds) en tennis met tien banen (T.V. Seghwaert). Oosterheem is de jongste wijk in Zoetermeer waarvan een derde van de inwoners jonger dan 20 jaar is (circa 6.900 inwoners). De verwachting is dat het aantal 65-plussers in 2030 meer dan verdubbeld zal zijn.

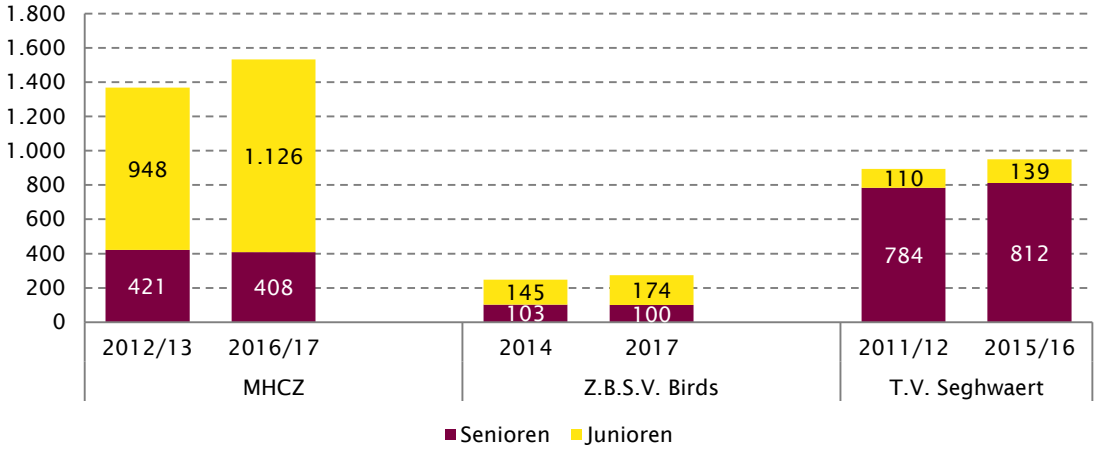
Kaart 5.5 Van Tuyllpark, 2017

De verenigingen van het Van Tuyllpark hebben allen recent een ledengroei meegemaakt (figuur 5.3). Ondanks het tekort aan veldcapaciteit heeft MHCZ, conform het landelijk beeld, een toename in het aantal junioren meegemaakt (en een afname van het aantal senioren). Ook het aantal junioren bij Birds is toegenomen (en het aantal senioren afgenomen), ondanks de teruglopende ledenaantallen bij de honk- en softbalbond. De toename van het aantal leden van T.V. Seghwaert (zowel het aantal senioren als junioren) is opvallend, waar de andere Zoetermeerse tennisvereniging een (forse) terugloop heeft meegemaakt en de tennisbond landelijk een vijfde van haar leden heeft verloren. De ledenontwikkeling van AV Ilion is niet bekend. De vereniging geeft aan de afgelopen vijf jaar een redelijk stabiel ledenaantal te hebben[23].

De verenigingen op het Van Tuyllpark hebben (vergeleken met de andere verenigingen in de gemeente) een gemeentebrede functie. De leden van de verenigingen komen uit alle wijken van Zoetermeer. AV Ilion en Z.B.S.V. Birds halen tevens (relatief) veel leden van buiten de gemeente; meer dan 20 procent van de leden is niet in Zoetermeer woonachtig [24].

Figuur 5.3 Recente ledenontwikkeling sportverenigingen Van Tuyllpark naar leeftijdscategorie, in absolute aantallen

Noot: de recente ledenontwikkeling van AV Ilion is niet bekend.

De verwachting is dat AV Ilion en Z.B.S.V. Birds met de huidige ruimte, net als in het seizoen 2016/'17, ook in de toekomst voldoende ruimte op het Van Tuyllpark zullen hebben. T.V. Seghwaert heeft met de huidige tien tennisbanen niet voldoende capaciteit voor het huidige aantal leden. De verwachting is dat baandruk zal afnemen, en mogelijk hiermee ook het baantekort. MHCZ heeft behoefte aan meer hockeyvelden dan nu op het Van Tuyllpark aanwezig zijn. De verwachting is dat in de toekomst de behoefte van de vereniging eerder zal toenemen dan zal afnemen.

[23] O.b.v. telefonisch interview met M. Sedney (voorzitter AV Ilion).

[24] Zie bijlage 4 voor een specificatie van de ledenherkomst.

Tabel 5.5 Vraag-aanbodanalyse ruimte Van Tuyllpark

Sporttak	Vereniging	Huidige ruimteaanbod	Huidige vraag	Toekomstige vraag
Atletiek	AV Ilion	Volwaardige atletiekaccommodatie	Conform aanbod	Conform aanbod
Hockey	MHCZ	5 hockeyvelden	7 hockeyvelden	7-12 hockeyvelden
Honk- en softbal	Z.B.S.V. Birds	1 honkbalveld; 2 juniorenhonkbal-/softbalvelden; 1 beeballveld	Conform aanbod	Conform aanbod
Tennis	T.V. Seghwaert	10 tennisbanen	11 tennisbanen	7 – 11 tennisbanen

Verenigingen aan het woord

AV Ilion[25] is tevreden over de kwaliteit en functionaliteit van de atletiekaccommodatie. De resultaten uit de wedstrijd- en veiligheidsinspectie van de Atletiekunie baart de vereniging wel zorgen. Graag ziet de vereniging op het Van Tuyllpark meer mogelijkheden voor de duurlopers komen door middel van een verbetering van de algemene structuur van het hele sportpark (bv. de wandelpaden en groenvoorzieningen).

MHCZ[26] is over het algemeen tevreden met de kwaliteit van de velden. Twee velden zijn niet goed onderhouden en zijn bijna afgeschreven. De vereniging geeft aan capaciteitsproblemen te ervaren. Zij kunnen nu hun selectieleden niet de kwaliteit bieden die is gewenst.

MHCZ hanteert op het moment een wachtlijst. De vereniging heeft door haar regiofunctie een verdere groeipotentie. De vereniging heeft in 2016 een vooronderzoek laten uitvoeren naar een mogelijke uitbreiding van het aantal hockeyvelden op het Van Tuyllpark. De vereniging wenst zelf te beschikken over twee extra hockeyvelden en één miniveld. De onderzochte opties om deze uitbreiding te realiseren kunnen alleen gerealiseerd worden wanneer bestemmingsplannen worden gewijzigd.

Z.B.S.V. Birds[27] is van mening dat, op één softbal-/juniorenhonkbalveld na, de velden van matige tot slechte kwaliteit zijn. De afwatering van de velden functioneert niet naar behoren. De vereniging zit tegen de Golden League (= hoogste softbalniveau in Nederland) aan. De honk- en softbalbond KNBSB heeft extra criteria voor verenigingen die op dit niveau actief zijn, waaraan op dit moment de accommodatie van Birds niet voldoet (zoals een aparte kleedkamer voor de scheidsrechter en een groot scorebord).

[25] O.b.v. telefonisch interview met M. Sedney (voorzitter AV Ilion).

[26] O.b.v. telefonisch interview met B. Overgoor (voorzitter MHCZ).

[27] O.b.v. telefonisch interview met F. Versluis (bestuurslid Algemene Zaken Z.B.S.V. Birds).

Perspectief

Op basis van de normatieve behoeftebepaling voor MHCZ, de context die de vereniging heeft geschetst over de huidige situatie en de verwachte ontwikkeling van de vereniging, is op het Van Tuyllpark meer hockeycapaciteit gewenst. Een uitbreiding van velden op of nabij het Van Tuyllpark is, zonder aanpassingen in bestemmingsplannen, niet mogelijk. Zonder grootschalige herstructureringen, waarbij sporten op een ander sportpark worden gehuisvest of een extra hockeyvereniging elders in de gemeente wordt opgericht, is meer hockeycapaciteit niet mogelijk.

Voor de overige sporten is op het Van Tuyllpark in principe voldoende ruimte beschikbaar. Belangrijke kanttekeningen hierbij zijn dat (delen van) de atletiekaccommodatie door de Atletiekunie zijn afgekeurd en dat de kwaliteit van de honk- en softbalaccommodatie in de ogen van de vereniging tekort schiet en niet aan de eisen van de KNBSB voor een hoger speelniveau voldoet.

4.6 Vernèdepark

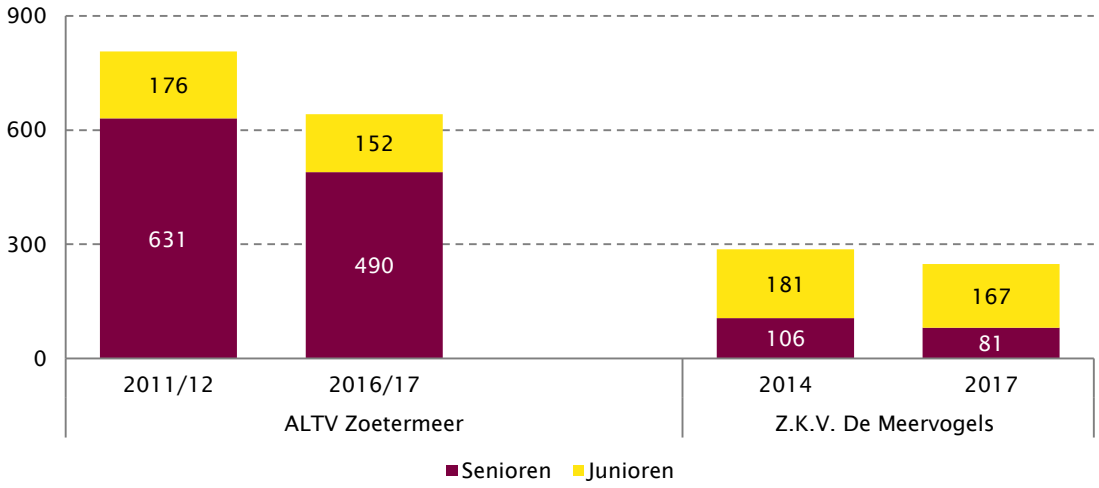
Het Vernèdepark is gelegen in het centrum van Zoetermeer. Op het park liggen twee kunstgraskorfbalvelden van 60 bij 30 meter waar Z.K.V. De Meervogels speelt en elf tennisbanen waar ALTV Zoetermeer speelt (kaart 5.6).

Kaart 5.6 Vernèdepark, 2017

Beide verenigingen hebben recent een terugloop in het aantal leden meegemaakt, conform de landelijke ontwikkelingen bij de desbetreffende sportbonden (figuur 5.4). De meeste leden van Z.K.V. De Meervogels wonen in Rokkeveen (37%), gevolgd door Oosterheem (14%). Het merendeel van de leden van ALTV Zoetermeer is woonachtig in Meerzicht (21%) en Rokkeveen (20%)[28].

Figuur 5.4 Recente ledenontwikkeling sportverenigingen Vernèdepark naar leeftijdscategorie, in absolute aantallen

[28] Zie bijlage 4 voor een specificatie van de ledenherkomst.

Z.K.V. De Meervogels heeft behoefte aan vier speelvelden van 40 bij 20 meter. Op het Vernèdepark liggen nu twee velden van 60 bij 30 meter. Gelet op de terugloop van het aantal leden (zowel landelijk als bij de vereniging) en de verwachte bevolkingsontwikkeling (bevolkingsdaling en vergrijzing) zal waarschijnlijk de behoefte in de toekomst op drie velden uitkomen (van 40 bij 20 meter). Ruimtelijk gezien bieden de twee velden van 60 bij 30 meter voldoende ruimte voor een herindeling naar vier velden van 40 bij 20 meter.

De ALTV Zoetermeer heeft met de huidige elf tennisbanen voldoende ruimte om haar activiteiten te kunnen laten plaatsvinden. De verwachting is dat de baandruk als gevolg van een terugloop in het aantal leden zal afnemen.

Tabel 5.6 Vraag-aanbodanalyse ruimte Vernèdepark

Sporttak	Vereniging	Huidige ruimteaanbod	Huidige vraag	Toekomstige vraag
Korfbal	Z.K.V. De Meervogels	2 kunstgrasspeelvelden (60x30)	4 velden (40x20)	3-4 velden (40x20)
Tennis	ALTV Zoetermeer	11 tennisbanen	7 banen	5-7 banen

Verenigingen aan het woord

Z.K.V. De Meervogels is tevreden met haar accommodatie, op de oude veldafmetingen na. Indien de velden worden omgezet naar (vier) velden van 40 bij 20 meter is de vereniging wat haar betreft toekomstbestendig. Doordat de vereniging nu over twee velden beschikt (met een behoefte van vier velden) wordt ook op vrijdagavond getraind, wat niet wenselijk is voor een zaterdagvereniging, en duren de wedstrijddagen langer, wat veel vraagt van het kader.

De vereniging ziet haar ledenbestand graag met 10 procent toenemen en heeft hiervoor budget vrijgemaakt voor ledenwerving en –behoud.

Perspectief

Zowel Z.K.V. De Meervogels als ALTV Zoetermeer hebben op het Vernèdepark in principe voldoende ruimte. De velden van De Meervogels dienen (op termijn) omgezet te worden naar de nieuwe veldafmetingen. De huidige veldindeling zorgt bij de vereniging voor organisatorische problemen.

Alle weekendteams van Z.K.V. De Meervogels spelen op zaterdag. Wanneer een deel van de teams in een zondagcompetitie wordt ingeschreven, heeft de vereniging behoefte aan drie velden (ten opzichte van vier velden in de huidige situatie).

4.7 Van Doornenplantsoen

Het Van Doornenplantsoen is gelegen in het centrum van Zoetermeer. Op het park liggen twee kunstgraskorfbalvelden (van 40 bij 20 meter) waar SV Phoenix speelt. De recente ledenontwikkeling en de ledenherkomst van de vereniging is niet bekend.

Kaart 5.7 Van Doornenplantsoen, 2017

Het aanbod van twee kunstgrasspeelvelden op het Van Doornenplantsoen is conform de behoefte van SV Phoenix. In 2030 zal naar verwachting de veldbehoefte van de vereniging gelijk zijn.

Tabel 5.7 Vraag-aanbodanalyse ruimte Van Doornenplantsoen

Sporttak	Vereniging	Huidige ruimteaanbod	Huidige vraag	Toekomstige vraag
Korfbal	SV Phoenix	2 kunstgrasspeelvelden	Conform aanbod	Conform aanbod

Verenigingen aan het woord

SV Phoenix[29] is niet tevreden met de kwaliteit van de velden. Het risico op blessures is dusdanig groot dat de velden als onveilig worden geacht. De capaciteit is voldoende voor de vereniging. De vereniging verwacht te groeien.

Perspectief

Het Van Doornenplantsoen biedt SV Phoenix voldoende ruimte, voor nu en in de toekomst. Ruimtelijk gezien zijn geen aanpassingen noodzakelijk.

[29] O.b.v. telefonisch interview met R. Nouwt (voorzitter SV Phoenix)

Bijlagen

Bijlage 1 – Bevolkingscijfers gemeente Zoetermeer

Tabel b1.1 Bevolkingscijfers gemeente Zoetermeer, naar wijk, 2017, 2025 en 2030

	2017	2025	2030		2017	2025	2030
Centrum				**Noordhove**			
<20 jaar	4.100	4.100	4.000	<20 jaar	1.900	1.900	1.900
20-65 jaar	12.100	12.000	10.900	20-65 jaar	5.500	5.300	4.600
65+	4.700	5.000	5.700	65+	1.200	1.400	1.900
Meerzicht				**Rokkeveen**			
<20 jaar	3.500	3.600	3.700	<20 jaar	4.300	4.100	4.000
20-65 jaar	8.400	8.200	7.700	20-65 jaar	12.900	12.400	10.700
65+	3.200	3.300	3.600	65+	3.500	4.000	5.300
Buytenwegh de Leyens				**Oosterheem**			
<20 jaar	4.300	4.300	4.300	<20 jaar	6.900	6.600	5.500
20-65 jaar	11.200	10.500	9.400	20-65 jaar	13.600	13.400	12.000
65+	4.300	4.700	5.300	65+	1.900	2.500	3.900
Seghwaert				***Gemeente Zoetermeer***			
<20 jaar	3.700	3.700	3.600	<20 jaar	28.800	28.500	27.000
20-65 jaar	10.300	9.700	8.700	20-65 jaar	74.500	71.900	64.400
65+	2.400	2.800	3.500	65+	21.400	23.900	29.500

Bron: BRP-Zoetermeer, 2017; JaBo/Onderzoek & Statistiek, 2016.

Bijlage 2 – Aantal teams buitensportverenigingen gemeente Zoetermeer

Mixed Hockeyclub Zoetermeer

Tabel b2.1 Aantal teams Mixed Hockeyclub Zoetermeer, 2016/'17

	Categorie	Aantal
Zaterdag	A	8
	B	11
	C	15
	11D	15
	8E	12
	6E	14
	F	17
	G	1
	Totaal	**93**
Zondag	Senioren	9
	Veteranen	9
	Totaal	**18**
Totaal	**Totaal**	**111**

Noot: De teamaantallen zijn door de vereniging geverifieerd.

Z.B.S.V. Birds Zoetermeer

Tabel b2.2 Aantal teams Z.B.S.V. Birds 2016/'17

Honkbalteams	
Junioren	2

Jeugdhonkbalteams	
Aspiranten eerste en tweede klasse	1
Pupillen eerste en tweede klasse	1
Aspiranten en pupillen overige klassen	4
Peanuts en dergelijke	4

Softbalteams	
Dames: golden league, silver league en eerste klasse	2
Aspiranten en pupillen A klasse	1
Senioren regionaal	4
Aspiranten en pupillen regionaal	2
Junioren	1

Noot: De teamaantallen zijn door de vereniging geverifieerd.

Korfbalverenigingen

Tabel b2.3 Aantal weekendteams korfbalverenigingen Zoetermeer in 2016/'17

	Categorie	Z.K.V. De Meervogels	SV Phoenix
Zaterdag	Senioren	9	0
	A	4	2
	B	4	3
	C	5	2
	D	3	3
	E	3	4
	F	2	2
	Totaal	**30**	**16**
Zondag	Senioren	0	6
Totaal	**Totaal**	**30**	**22**

Noot: De teamaantallen van Z.K.V. De Meervogels zijn door de vereniging geverifieerd.

Tennisverenigingen

Tabel b2.4 Aantal leden tennisverenigingen Zoetermeer in 2016/'17

Vereniging	Senioren	Junioren	Totaal
T.V. Dekker Rokkeveen	484	143	627
ALTV Zoetermeer	490	152	642
T.V. Buytenwegh	605	90	695
T.V. Seghwaert	812	139	951

Noot: De ledenaantallen van ALTV Zoetermeer en T.V. Buytenwegh zijn door de verenigingen geverifieerd.

Voetbalverenigingen

Tabel b2.5 Aantal teams voetbalverenigingen Zoetermeer in 2016/'17

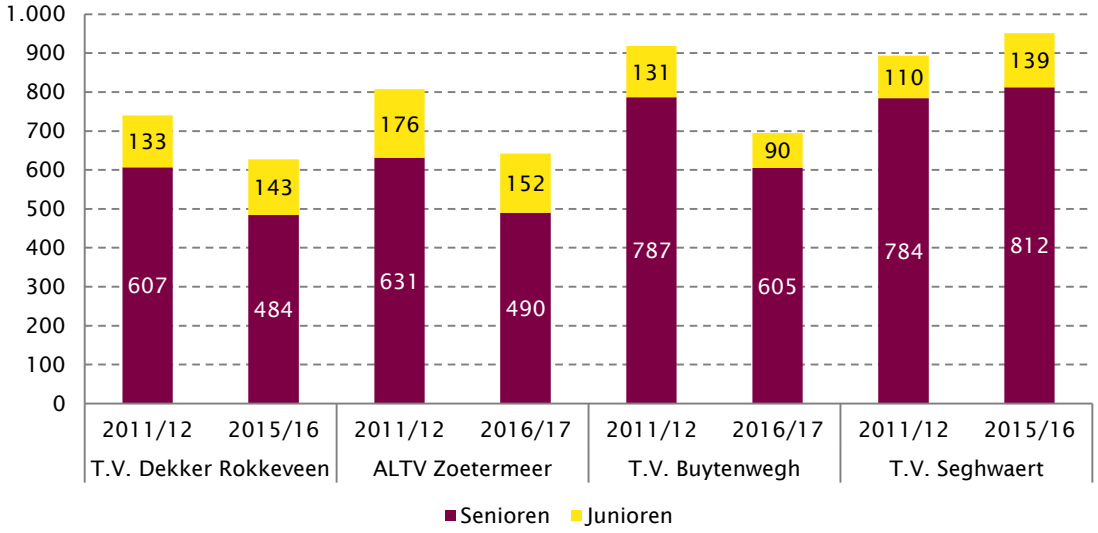
	Aanduiding	Categorie	Oude aanduiding	SV Oosterheem	SV DSO	SV DWO	FC Zoetermeer
Zaterdag	Senioren	Mannen		8	16	9	1
	Senioren	Vrouwen				2	
	35+	Mannen					2
	35+	Vrouwen			1		
	45+	Mannen			1		3
	JO19	(11:11)	A		3	1	2
	JO17	(11:11)	B	1	9	6	6
	MO17	(11:11)	B		2	1	
	JO15	(11:11)	C	1	10	10	9
	MO15	(11:11)	C		1	1	
	JO13	(11:11)	D (11:11)	1	11	10	11
	MO13	(11:11)	D (11:11)		1	1	1
	JO11	(7:7)	E (7:7)	4	13	11	12
	MO11	(7:7)	E (7:7)		2	2	
	JO10	(7:7)	E (7:7)	1			
	JO9	(7:7)	F	3	15	10	12
	JO7	(7:7)	Mini	1	3	3	3
	Totaal			**20**	**88**	**67**	**62**
Zondag	Senioren	Mannen		3	3	3	9
	Senioren	Vrouwen			1		
	Veteranen	Mannen					1
	Totaal			**3**	**4**	**3**	**10**
Totaal	**Totaal**			**23**	**92**	**70**	**72**

Noot: De teamaantallen van SV Oosterheem, SV DSO en SV DWO zijn door de verenigingen geverifieerd.

Bijlage 3 – Recente ledenontwikkeling buitensportverenigingen gemeente Zoetermeer

Tennisverenigingen

Figuur b3.1 Recente ledenontwikkeling tennisverenigingen Zoetermeer naar leeftijdscategorie, in absolute aantallen

Bijlage 4 – Herkomst leden buitensportverenigingen gemeente Zoetermeer

Tabel b4.1 Herkomst leden buitensportverenigingen gemeente Zoetermeer in 2016/'17 (in procenten)

	n	Centrum	Meerzicht	Buytenwegh de Leyens	Seghwaert	Noordhove	Rokkeveen	Oosterheem	Buiten- en industriegebied	Alphen aan den Rijn	Delft	Lansingerland	Leidschendam-Voorburg	Pijnacker-Nootdorp	Rijswijk	Rotterdam	's-Gravenhage	Waddinxveen	Zuidplas	Overig
SV DSO	1.688	10	2	8	10	8	6	51	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1
SV DWO	1.135	12	27	18	14	3	10	9		1	0	0	1	0	0	0	4	0	0	1
AV Ilion	850	11	5	11	13	6	17	16	0	2	0	6	1	2	0	1	2	1	1	3
MHCZ	1.524	5	4	11	5	8	19	33	0	2	0	1	1	1	0	0	7	1	0	1
Z.B.S.V. Birds	271	12	8	10	14	7	12	14	1	1	1	1	0	2	1	2	7	0	2	3
Z.K.V. De Meervogels	376	7	10	8	5	8	37	14	1	1	0	1	1	2	1	1	1	0	0	3
ALTV Zoetermeer	583	21	11	11	7	6	20	13	1	1	1	2	1	1	0	1	3	0	0	1
T.V. Buytenwegh	600	6	16	30	6	5	11	10	1	0	0	1	3	1	1	0	7	0	0	1

Bijlage 5 – Implicaties veldbehoefte nieuwe wedstrijdvormen voetbal

Het amateurvoetbal is vanaf het seizoen 2017/'18 gestart met nieuwe wedstrijdvormen voor pupillenvoetballers. De teamgrootte, speeltijd en speeloppervlakte van diverse leeftijdscategorieën zijn gewijzigd. Deze wijzigingen hebben gevolgen voor de veldbehoefte van de verenigingen. De KNVB heeft eind 2017 een nieuwe richtlijn voor de bepaling van de veldbehoefte o.b.v. de nieuwe indeling geïntroduceerd. Deze richtlijn is (nog) niet opgenomen in het Handboek Sportaccommodaties.

In tabel b5.1 is een vergelijking gemaakt tussen de wedstrijdveldbehoefte in Zoetermeer op basis van de oude richtlijn (opgenomen in het Handboek Sportaccommodaties) en de nieuwe richtlijn (geïntroduceerd door de KNVB). Hierbij is de teamindeling van het seizoen 2016/'17 rechtstreeks doorgetrokken naar de nieuwe teamindeling van het seizoen 2017/'18. Het kan zijn dat de wijzigingen gevolgen hebben voor het aantal teams per leeftijdscategorie bij de verenigingen.

Het lijkt erop dat op basis van de nieuwe richtlijn minder capaciteit nodig is bij SV DSO, SV DWO en FC Zoetermeer. Bij SV Oosterheem wordt op basis van de nieuwe richtlijn een hogere (afgeronde) behoefte berekend, dit als gevolg van afronding.

Tabel b5.1 Vergelijking oude en nieuwe richtlijn behoefte voetbalwedstrijdvelden Zoetermeer

Sportpark	Vereniging	Oude richtlijn	Nieuwe richtlijn
Buytenpark	SV Oosterheem	2 (2,0)	3 (2,0)
Bentwoud	SV DSO	9 (8,8)	9 (8,4)
Westerpark	SV DWO	7 (6,6)	7 (6,4)
Hoekstrapark	FC Zoetermeer	6 (5,3)	5 (4,9)

Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht | Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl